

Seçmen Davranışlarına Ekonomik ve Finansal Kriz Kaynaklı Enflasyonist Şokların Etkisinin Ekonomik Oylama Teorisi Çerçevesinde İncelenmesi: 2018-2022 Türkiye Örneği

Fatih KOCAOĞLU¹, Mehmet KUZU²

¹ Arş. Gör. Dr, Ankara HBV Üniversitesi, kocaoglusubutay@gmail.com, ORCID: 0000-0003-4661-8888

² Dr. Öğr.Üyesi, Bayburt Üniversitesi, mehmetkuzu86@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5354-4368

Öz: Enflasyonist risk süreçlerinin seçmen davranışında yaptığı etkinin temelinde seçmenlerin refah paylarını kaybetmesinin sonucu olarak aşınan satın alma güçleri sorunu yatmaktadır. 2013 yılı sonrası gelişmekte olan ülkelerde artan finansal kırılganlık nedeniyle enflasyonist şok dalgaları başlamıştır. 2020 yılında başlayan COVID-19 pandemisi sonrası küresel tedarik zincirlerinin kırılması sonrasında küresel ölçekte de maliyet baskısı tabanlı bir enflasyonist süreç başlamıştır. Bu çalışmanın amacı; Türkiye Cumhuriyeti'nde 2018 parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardından günümüze dek yapılan seçim anketlerinde ekonomik kriz koşullarında enflasyonist süreçlerin siyasi partilerin oy oranlarına etkilerini tespit etmektir. Araştırma aylık frekansta yapılacak olup, yöntem olarak VAR (Vektör Oto Regresif) metoduna dayalı olarak varyans ayrıştırması, etki-tepki analizi ve tarihsel ayrıştırma metotları seçilmiştir. Elde edilen sonuçlara göre enflasyonist süreç iktidar partilerin oy oranlarında azalma ve muhalefet partilerinin oy oranlarında artışa sebep olabilmektedir. Yani enflasyonist süreç partiler arasında oy geçişkenliğini de etkilemektedir. Bununla birlikte; maliyet enflasyonunun seçmen davranışı üzerindeki etkilerinin, talep enflasyonundan daha yüksek olduğu gözlenmektedir. Ayrıca enflasyonist sürecin siyasi parti oyları üzerinde etkisi sürekli bir etki olmayıp, bir süre sonra bu etki nötrlenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Oy Teorisi, Seçmen Davranışı, Enflasyon, Finansal Krizler, Ekonomik Krizler.

Jel Kodları: D72, E31, G01.

Examination Of The Impact Of Inflationist Shocks Caused By The Economic And Financial Crises On Voter Behaviors With The Framework Of Economic Voting Theory: The Example Of 2018-2022

Atıf: Kocaoğlu, F.; Kuzu, M. (2023). Seçmen Davranışlarına Ekonomik ve Finansal Kriz Kaynaklı Enflasyonist Şokların Etkisinin Ekonomik Oylama Teorisi Çerçevesinde İncelenmesi: 2018-2022 Türkiye Örneği, *Politik Ekonomik Kuram*, 7(2), 252-295. <https://doi.org/10.30586/pek.1333272>

Geliş Tarihi: 26.07.2023
Kabul Tarihi: 20.09.2023

Telif Hakkı: © 2023. (CC BY) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

Abstract: The declining buying power caused by the voters losing their share of welfare is at the heart of the inflationary risk processes' impact on voter behaviour. Due to the growing financial fragility in emerging economies, inflationary shock waves began after 2013. After the COVID-19 pandemic in 2020 broke Global supply systems, an inflationary process based on cost pressure started globally. This research aims to ascertain the impact of inflationary processes on the vote percentages for political parties in the election polls done in the Republic of Turkey after the 2018 parliamentary and presidential elections in the conditions of economic crisis. Variance decomposition, impulse-response analysis, and historical decomposition techniques based on the VAR (Vector Auto Regressive) method will be applied in the study, which will be conducted monthly. The findings show that the inflationary process may lead to a decline in the vote rates for the governing parties and a rise in the vote rates for the opposition parties. In other words, the passing of votes between the parties is likewise impacted by the inflationary process. However, it is observed that the effects of cost inflation on voter behavior are higher than demand inflation. In addition, the impact of the inflationary process on political party votes is not a permanent effect, and after a while this impact t is neutralized.

Keywords: Economic Voting Theory, Voter Behavior, Inflation, Financial Crises, Economic Crises.

Jel Codes: D72, E31, G01.

1. Giriş

İki dünya savaşı sonrasında kurulan uluslararası düzenin temelinde de üç ana faktör yatmaktadır. Bunlar sırasıyla küresel ekonomik-finansal düzen, küresel güvenlik mimarisi ve demokratikleşme unsurlarıdır. Bu temel unsurlar çerçevesinde uluslararası düzen makro-Global, mezo-bölgesel ve mikro-ülke düzeyinde örgütlenmiştir.

Ekonomi politik, güvenlik ve demokratikleşme hususlarının küresel düzenin kurucu unsurları olması; küresel düzenin makro, mezo ve mikro kesitlerinde de güçlü etkisini göstermektedir. Makro-Global ölçekte uluslararası düzende mezo ve mikro düzeyde iktisadi ve siyasal olarak istikrarlı bir bölgesel kurumsal yapı ve ülke olmanın temel koşulu; içsel düzeydeki ekonomi politik, güvenlik ve demokrasi değişkenlerini dışsal düzeyde bu 3 temel değişkenle dengeye gelebilmesidir. İşte bu nedendir ki; belirli bir eşik değerin üzerinde demokratikleşme düzeyini tamamlamış ülkelerde seçmenler; parlamento seçimlerinde iktidar partilerinin ekonomi, güvenlik ve demokrasi politikalarına dair performans değişkenlerini ve hem iktidar hem muhalefet partilerinin geleceğe dair bu politikalara ilişkin strateji doktrinleri amaç ve hedefleri oylamaktadırlar. Demokratik rejimlerde seçmenlerin oy verme davranışını inceleyen modeller söz konusudur. Bu modeller; sosyolojik modeller, parti kimliği modeli, ekonomik oy verme modeli ve stratejik oy verme modelleri olarak sıralanabilir (Aydoğan Ünal, 2016). Bu bağlamda ekonomi politik faktörler batı dünyası içerisinde 1945 sonrası yapılan birçok seçimde seçimin sonuçlarını belirleyici rol oynamıştır. İşte ekonomi-politik faktörlerin seçmen davranışı ve bu bağlamda seçimlerin sonucu üzerinde etkilerini tanımlayan kavram "*ekonomik oy*" verme teorisidir.

Kavramsal olarak ekonomik oy verme; seçmenlerin oylarını belirleyen seçmen davranışlarını şekillendirirken, iktisadi ve finansal değişkenlerdeki geçmişe dair performans değerleri ve geleceğe dair bu değişkenlerden beklentilerini ön plana alarak oy vermek istediği siyasal parti veya adayı belirlemesidir. Buna göre Rogers ve Lewis-Beck çerçevesinde ekonomik oy verme teorisini kısaca açıklayalım:

Ekonomik oy verme teorisini; seçmenlerin kararlarını ekonomik refahlarına dayandırdığını öne sürer. Başka bir deyişle; insanlar kişisel finansal ve ekonomik durumlarının iyileştiğini hissedersen, mevcut iktidar partisi için oy vermeleri daha olasıdır. Tersine, ekonomik durumlarının kötüleştiğine inanırlarsa, iktidar değişikliği yönünde oy vermeleri daha olasıdır. Rogers'ın ekonomik oylama teorisini yaklaşımı daha toplumcu bir çerçeveye sahiptir. Rogers; seçmenlerin oy verirken topluluklarının refahını da dikkate aldıklarını öne sürer. Bu, kendileri kadar yerel bölgeyi veya genel olarak toplumunu da faydalı politikalar sunan bir partiye oy verebilecekleri anlamına gelir (Rogers, 2014).

Benzer şekilde, ekonomi ve seçimler üzerine etkili çalışmasıyla Lewis-Beck; seçmenlerin kararlarını verirken ulusal ekonominin durumunu ve kişisel finansal durumlarını da dikkate aldığını öne sürmektedir. İşsizlik oranları ve enflasyon gibi ekonomik göstergelerin seçmen davranışını önemli ölçüde etkileyebileceğini savunur. Genel olarak, her iki teori de ekonomik düşüncelerin seçmenlerin kararlarında büyük bir rol oynadığını öne sürmektedir. Rogers'ın teorisini; toplum refahı faktörü merkezliken; Lewis-Beck'in teorisini daha çok ulusal ekonomik göstergelere odaklanmaktadır. Buna göre; seçmenler ekonomik durumlarını değerlendirirken, yerel toplumunun veya ulusal ekonominin geliştiğine veya riskler barındırdığına inanabilirler ve bu algılar, sandıkta seçimlerdeki tercihlerini etkileyebilir (Rogers, 2014, Lewis-Beck, 1990).

Ekonomik oy verme teorisinin seçmenlerin tercihlerini belirlemede önemli bir faktör olduğu ve çeşitli ekonomik ve siyasi faktörlerin seçim sonuçlarını etkileyebileceği ifade edilebilir. Buna göre 1945 sonrası süreçte ekonomik oy verme teorisini çerçevesinde Türkiye ve diğer bazı ülkelerde seçimler incelenebilir. 1970'lerde petrol krizi ve ithal ikame politikalarının başarısızlığı sonucunda dünya ekonomisinde üretim ekonomisi denemelerinin başarısız olması; gelişmiş ekonomilerde dış finansman açıkları ve gelişmekte olan ülkelerde borç krizi dalgası gibi sorunlar ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda özellikle ABD'de yapılan seçimlerde güvenlik politikaları, ekonomi politikaları ve dış

ticaret politikalarının seçmenler üzerinde etkili olduğu görülmektedir. Carter ve Reagan arasındaki seçimde Reaganomics ekonomi doktrininin önemli rol oynarken, Başkan Bush'un terör doktrini ve Obama'nın Smart-Power politikası ve ekonomi politikaları sırasıyla 2004 ve 2008 başkanlık seçimlerini etkilemiştir. Trump doktrini ve COVID-19 salgınıyla ilgili yaşanan gelişmelerin ekonomi politik çerçevesi de 2020 seçim sonuçları üzerinde etkili olmuştur.

Ekonomik oylama teorisinin daha iyi anlaşılabilmesi için ekonomik oy verme davranışlarının daha geniş bir örneklemede incelenmesi gerekir. Bu bağlamda genellikle refah seviyesinin yüksek olduğu Avrupa Birliği (AB) ülkeleri incelenebilir. Araştırmalar; 2000 yılındaki AB ülkelerinde ekonomik oy verme teorisinin test edildiğini ve doğrulandığını göstermektedir. Örneğin, Bélanger ve Meguid'in (2008) yaptığı bir çalışma İspanya, Macaristan, Polonya ve Portekiz'de seçmenlerin ekonomik duruma göre karar verdiklerini saptamışlardır. Benzer şekilde, Anderson ve Tverdova'nın (2003) çalışması Almanya, Fransa, İtalya ve Birleşik Krallık'ta iktidar partilerine ekonomik başarı dönemlerinde, liderlik değişiklikleri dönemlerinde oy verdiklerini tespit etmişlerdir. Ayrıca ekonomik faktörlerin yanı sıra, bazı AB ülkelerinde kültürel ve parti bağlılıkları, kampanya konuları ve medya kapsamı gibi faktörlerin seçmen davranışını etkilediği görülmüştür.

Türkiye'de ise 2001 ekonomik krizi ile birlikte bankacılık sisteminin istikrarsızlaşması, artan enflasyon-hayat pahalılığı, döviz kurlarında aşırı düzeyde değerlenme, ve finansal istikrarsızlık ortaya çıkmıştır. Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti) 2002 erken parlamento seçimlerine giden süreçte Uluslar Arası Para Fonu (IMF) programları çerçevesinde sıkı mali disiplin, daraltıcı maliye politikası, görece daraltıcı para politikası temellerine dayanan düşük-kur yüksek faiz politika çerçevesinde seçmenlerine ekonomik krizi çözme vaadinde bulunmuştur. Seçmenlerin önemli bir kısmı ekonomik darboğazları çözmeye alternatif yeni bir siyasi oluşum olarak değerlendikleri AK Parti'ye yönelmiş; onları parlamento seçimlerinde tek başına iktidara taşımıştır (Toksarı ve Dağcı, 2016:151). 2007 genel seçimlerine giden süreçte de iktidarın makroekonomik performansının seçmen tarafından onaylanması; mevcut durumun sürdürülebilmesi açısından seçmenler AK partiyi tekrar tek başına iktidara taşımışlardır.

2011 genel seçimlerinde ise Türkiye'nin küresel finansal krizden etkilenmede diğer gelişmekte olan ekonomiler ve borç krizi yaşayan Euro bölgesi ülkelerine göre pozitif ayrışması AK Partinin üçüncü kez tek başına iktidara gelmesinde etkili olmuştur.

7 Haziran 2015 seçimlerinde finansal kırılganlıklar, yükselen döviz kuru, faiz oranı, enflasyon ve artan terör olayları AK Parti'nin tek başına hükümet kurmasını engellemiştir. Ancak AK Parti, seçim hükümeti kurarak terörle mücadeleyi artırmış ve ekonomik istikrarı yeniden sağlama sözü vererek 1 Kasım seçimlerinde mecliste tek başına çoğunluğu sağlamıştır. Bu iki seçimde de ekonomi ve güvenlik kaygıları seçmen davranışını belirlemiştir.

24 Haziran 2018 erken parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimleri; hükümetin Suriye'de yaptığı Fırat Kalkanı, Afrin Zeytin Dalı operasyonları ve ileride derinleşecek ekonomik krizin ilk öncü şokları ile birlikte gidilmiştir. Recep Tayyip Erdoğan yeniden cumhurbaşkanı seçilirken cumhur ittifakını oluşturan AK Parti ve MHP oy toplamı parlamentoda %50' yi aşmıştır. Bununla birlikte; ilerleyen aylarda ekonomik krizin daha da derinleşmesi; 2019-mahalli seçimlerinde iktidar partilerinin İstanbul ve Ankara'nın yanı sıra üzere büyükşehir belediyelerinin önemli bir kısmını muhalefet partilerine kaybetmesinin en önemli nedenlerinden biri olarak ortaya çıkmıştır.

2019 Türkiye mahalli seçimleri sonrası Türkiye açısından ekonomik konjonktürün neden olduğu sistematik ve sistemik riskler daha da artmıştır. Bu süreçte tekrarlanan İstanbul Büyükşehir Belediyesi seçimleri iktidar partisi açısından daha büyük bir yenilgiyle sonuçlanmıştır. Artan finansal kırılganlık sonrası; döviz kuru, faiz oranı ve enflasyona bağlı şoklar Türkiye için enflasyonist bir süreci yapılaştırmıştır.

2020 yılı Mart COVID-19 pandemisinin başlamasıyla tüm ülkelerde sosyal mesafeyi koruma amacıyla kısıtlama tedbirleri konmuştur. Pandemi süresince farklı ülkelerin farklı

dönemlerde kapanmaya gitmesi, küresel tedarik zincirlerinde kırılmalara neden olarak maliyet enflasyonu tabanlı bir küresel enflasyonist dalgaya sebep olmuştur. Bir diğer yönden pandemic ile birlikte daralan likidite tabanı sorunu nedeniyle bir çok ülke para basma yoluna gitmiştir. Bu nedenler küresel ölçekte maliyet enflasyonunun yanına kısmi olarak talep enflasyonu da eklenerek, küresel enflasyonist süreç endekslenme davranışı göstermeye başlamıştır. Devam eden süreçte, pandeminin ilk yılında Türkiye ekonomisi de dahil olmak üzere birçok ülkede 2. ve 3. Çeyrekler de resesyon yani ekonomik daralma meydana gelmiştir.

2021 Şubat ayından itibaren tırmanan Rusya-Ukrayna gerilimi; 24 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın Ukrayna topraklarında başlattığı askeri operasyonla birlikte savaşa evrilmiştir. Bunu bir işgal girişimi olarak değerlendiren başta ABD olmak üzere pek çok batı ülkesi Rusya'ya geniş iktisadi, finansal ve siyasi yaptırımlar uygulamaya başlamıştır. Buna karşı olarak da zengin enerji rezervleri olan Rusya Federasyonu yaptırım uygulayan ülkelere karşı hidro karbon temelli yakıt tedarikinde kısıtlamalara gitmiştir (<https://www.financierworldwide.com/russia-strikes-back-countersanctions>, Erişim Tarihi,11.09.2023).

Yükselen jeopolitik riskler ve yaptırımların küresel enerji maliyetlerini artırması; mevcut küresel enflasyonist dalgayı daha da tetiklemiştir. Bu durum Türkiye, Rusya'ya uygulanan yaptırımların büyük bir kısmına katılmamasına rağmen; Türkiye ekonomisi üzerindeki enflasyonist baskıyı daha da artmıştır.

Türkiye'de 2023 parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimleri için 2018-2022 yıllarında araştırma şirketleri tarafından yapılan anketlerde iktidar partisi ekonomik kriz ortamı ve enflasyonist sürecin etkisi ile 2018 seçimlerine göre oy kaybettiği, muhalefet partilerinin oy oranlarında ise bir toparlanmanın olduğu bir siyasal dinamik ortaya çıkmıştır. Bu çalışmada Türkiye için 2018 seçimleri sonrasında yurtiçi araştırma şirketleri tarafından 2023 parlamento seçimleri için yapılan anketler çerçevesinde enflasyonist sürecin seçmen davranışına etkileri incelenecektir. Buna göre 2018 seçimleri sonrası ile 2022 Aralık dönemine kadar; iktidar partileri AK Parti ve MHP ile muhalefet partileri CHP, İYİ parti ve HDP'nin anketlerdeki oy oranları için ortalama değerleri kullanarak aylık frekansta zaman serileri oluşturulmuştur.

Mevcut enflasyonist süreçte maliyet enflasyonu daha efektif olduğu için hem tüketici hem de üretici fiyatları açısından yıllık enflasyon oranları zaman serileri ve ekonomik krizi temsil eden bir dışsal değişken olarak Türkiye 5 yıllık CDS¹ risk primi serileri yine aylık frekansta oluşturulmuştur. Çalışmada VAR modelinden türetilen etki-tepki, varyans ayrıştırması ve tarihsel ayrıştırma analizleri kullanılmıştır. Etki-tepki analizi tahminci değişkendeki pozitif şoklara hedef değişkenin tepkilerini ölçmektedir Ayrıca tahminci değişkenin politika değişkeni olabilme koşulu irdelenmektedir. Varyans ayrıştırması; hipotetik bir teorik dönemde tahminci değişkenlerin hedef değişkeni açıklamada önem düzeyini incelemektedir. Tarihsel ayrıştırma modeli ise; gözlemlenen aralıkta tahminci değişkenlerin hedef değişkeni üzerinde gerçekleşen pozitif veya negatif etkilerini ayrıştırmaktadır.

Çalışmada 2 farklı VAR modeli kurulmuştur. İlk modelde enflasyonun siyasi partilerin anketlerdeki oy oranlarına etkisi; tüketici ve üretici enflasyon değişkenlerinin içsel etki ettiği ve risk primi değişkeninin dışsa-düzenleyici etki ettiği bir sistem yapısı araştırılmıştır. İkinci modelde ise enflasyonun ve ekonomik krizin siyasi partiler arasındaki oy geçişlerine etkisini ölçmek için enflasyon değişkenleri ve risk primi değişkeninin her üçünün de dışsal değişken olduğu bir sistem yapısı kurulmuştur. Sonuçların güvenilirliğini ölçmek için kurulan modellerde tüm varsayımsal ve tanısıl testler yapılmıştır. Bu çerçevede ilk olarak seçmen davranışını belirlemede ekonomik oy teorisine ilişkin ampirik literatür incelenecektir.

¹ Credit Default Swap; Kredi Temerrüt Takası.

2. Literatür Taraması

İktisadi faktörlerin seçmen davranışı üzerinde etkili olduğunu ifade eden yaklaşım ekonomik oylama teorisi olarak tanımlanmaktadır. Bu teoriye göre seçmenler ekonomi yönetimi performansı kötü olan partilere oy vermez iken, oy tercihlerini ekonomik performansı iyi olan iktidar partisi veya ekonomik performansına dair olumlu vaatlerde bulunan partilere yönlendirmektedirler (Erikson, 1989; Lewis-Beck; Nannestad and Paldam, 1994). Ekonomik oy teorisi çerçevesinde Türkiye ve başka ülkeler açısından ampirik literatürün kısaca incelenmesi çalışmanın amaçlarına katkı sağlayacaktır.

Ekonomik oylama teorisi, seçmenlerin oy kullanırken ekonomik duruma ilişkin düşüncelerinin önemli bir rol oynadığı varsayımına dayanır. Genellikle insanlar mali durumlarının iyileştiğini hissettiklerinde, mevcut iktidar partisine oy vermek için daha eğilimli olurlar. Aksine, kötü bir ekonomik durumda, seçmenler iktidar partisine karşı muhalefet partilerine oy verme eğilimindedirler.

Ekonomik oylama teorisi, politik olayların ekonomik düzlemde açıklanmasını sağlayan bir teoridir. Bu teori; bireylerin oylarını verirken, ekonomik çıkarlarının öncelikli olduğunu savunur. Teori 1950'lerde geliştirilmiş ve ekonomik davranışların politik seçimlerin temeli olduğunu göstermiştir. Bireylerin oy verirken, kendi ekonomik çıkarlarını gözetledikleri ve politik olaylardan nasıl etkilenecekleri konusunda endişe ettikleri öne sürülmüştür. Ayrıca, bu modele göre, bireylerin oyları, en fazla fayda ve en az maliyet ile sağlamaları gereken, çıkarlarının bir fonksiyonudur. Ekonomik oylama teorisi, aynı zamanda seçmenleri rasyonel aktörler olarak ele alır. Bunun anlamı; seçmenlerin, hangi adayın ya da politikanın kendilerine en fazla yarar sağlayacağına dair bilinçli bir şekilde karar verdikleri varsayımında bulunur. Bununla birlikte; bu teori tartışmalıdır. Bazı eleştirmenler, bireylerin oylarının, sadece ekonomik çıkarlara dayalı olmadığını savunurken, bazıları ise insanların bu konuda bilinçli olup olmadığı konusunda da sorular ortaya atmaktadırlar. Ekonomik oylama teorisi; politikadaki kararların ve politikalarından kaynaklanan sonuçların her zaman ekonomik etkileri olduğu gerçeğinden yola çıkar. Bu teoride, insanların oylarını belirlemelerindeki en büyük faktörler, kendi ekonomik menfaatleri ve refah seviyeleridir. Bu nedenle; seçmenlerin oyları, onların ekonomik çıkarları ile ilgili politikaları destekleyecek şekilde belirlenir (Downs, 1957), (Mueller, 2003).

Bir diğer yönden teori temel ekonomik kavramlara dayanmaktadır. Seçmenler, potansiyel olarak kısıtlı kaynaklara sahip olduklarından, oylarını en fazla fayda sağlamalarını sağlayacak adaya verirler. Bu teoriye göre; seçmenler aynı zamanda adalet, eşitlik ve genel refah gibi diğer faktörleri de göz önünde bulundurabilecekleri için, ekonomik çıkarları oylarını belirleyen faktör tek değildir. Ekonomik oylama teorisi; siyasi kampanyaların etkisini de ele almaktadır. Teoriye göre, politikacıların, seçmenlerin ekonomik çıkarlarına uygun politikalarını vurgulamaları gerekir ve bu politikaları uygulamak için bir yetenek sergilemeleri beklenmektedir. Bu durum politikacıların seçmenlerin ekonomik çıkarlarına uygun politikaları benimsemeleri gerektiği şeklinde ifade edilebilir. Ekonomik oylama teorisi tartışmalı olsa da, birçok araştırmacı ve politika yapıcısı, politikaların ekonomik sonuçlarına yönelik yaklaşımlarını belirlemek için bu teoriyi kullanmaktadır. Ekonomik oylama teorisi; seçimler, referandumlar ve benzeri oylama süreçlerindeki seçmen davranışlarını anlamak için kullanılabilir bir çerçevedir. (Downs, 1957, Mueller, 2003).

Ekonomik oylama teorisi; seçmenlerin politik tercihlerini yaparken ekonomik faktörlerin önemli bir rol oynadığını iddia eden bir teoridir. Bu teoriye göre, seçmenler geçmiş ekonomik deneyimleri ve mevcut ekonomik durumlarına dayanarak oy verme eğilimindedirler. Yani, seçmenler, siyasi partilerin ekonomik performans ve vaatlerinden etkilenecek partilere oy verirler.

Bununla birlikte; Türkiye'de yapılan parlamento ve mahalli seçim sonuçlarını incelendiğinde ekonomik büyüme oranı ve enflasyonu seçmen davranışını etkilerken, seçmenlerin stratejik oy verme davranışı eğilimi gösterdiği de gözlemlenmektedir (Akarca ve Tansel, 2006).

Bir diğ er yönden, 1950-1965 yılları arasında Türkiye'de yapılan 5 parlamento seçimi incelenebilir. Buna göre geçmiş 15 yılda elde edilen makroekonomik performansın, iktidar partilerinin oy oranlarını etkilemiştir. Yani, ekonomik büyüme göstergeleri iktidar partilerinin oy oranları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Bu bulgular, yine ekonomik oylama teorisi ile tutarlıdır (Bulutay ve Yıldırım, 1968).

1950-1995 yılları arasında Türkiye'de gerçekleş en 21 parlamento ve yerel seçimi ekonomik oylama teorisi bağ lamında incelendiğ inde; işsizlik ve enflasyon gibi ekonomik göstergelerin partilerin oy oranlarını olumsuz yönde etkilediğ ini, ekonomik büyüme oranının ise olumlu etkiler göstermiştir (Çarkoğ lu, 1997). Benzer seçmen davranışı 3 Kasım 2002 seçimlerinde de gözlemlenmiştir (Baş levent vd., 2005).

Ayrıca 1961-1999 arası dönemde, Türkiye'de enflasyon oranlarının siyasi parti oy oranları üzerinde oldukça etkili olduğ u görülmektedir (Tunay, 2002).

Bu bağ lamda 2000'li yıllarda ekonomik oylama teorisi ile ilgili çalışmalar da araşt ırmanın amacı ve kapsamı açısından incelenmelidir.

Sezgin (2007), Türkiye'de 1998-2002 yılları arasında yapılan genel seçimlerde, popülerlik anketleri kullanarak ekonomik oy verme davranış ını incelemiştir. Yapılan çalışmada, enflasyonun iktidar partisinin popülaritesini olumsuz etkilediğ i görülmüştür. Ancak etki bir dönem gecikmelidir. Büyüme; oranı oy oranlarını dört dönem gecikmeli olumlu etkilemiştir.

Armutç u ve Tan (2021), Türkiye'nin 1990-2019 yılları arasında kişi baş ına düş en GSYİH, işsizlik oranı, enflasyon oranı ve siyasi parti oyları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmanın bulguları, enflasyonun oy oranları üzerinde uzun vadede olumsuz bir etkisi olduğunu göstermektedir. Ancak kişi baş ına düş en GSYİH'nın kısa vadede olumlu etkisi olduğ u görülmüştür. Granger testi; enflasyon ve siyasi parti oyları arasında tek yönlü nedensellik ilişkisi saptamıştır. Bulgular; yüksek enflasyon oranları dönemlerinde Türkiye'de iktidar partilerinin seç ilme olasılığ ının düşük olduğunu göstermektedir. Bir baş ka önemli bulgu siyasi parti oylarının işsizlik oranından etkilenmediğ idir.

Doğ an ve Tokgöz (2022), Türkiye'nin 1983-2018 yılları arasında yapılan genel seçimleri üzerine ekonomik oy verme teorisi bağ lamında ekonomik geliş melerin seç men tercihindeki rolünü regresyon analizi yöntemiyle araşt ırmışlardır. Araşt ırma sonuçlarına göre; enflasyon, işsizlik ve büyüme rakamlarının seç men davranışı üzerinde etkili iken; istihdam, tüketici güven endeksinin oy oranlarına bir etkisi yoktur.

Türkiye için yapılan literatür taraması için literatür tablosu oluşturulmuştur. Elde edilen sonuçları genel bir şekilde yorumlamamız gerekirse; ekonomik krizleri oldukça derinden yaş ayan Türkiye'de yaşanan ekonomik sıkıntılar seç menleri ekonomik oy verme davranışı şeklinde davranmaya itmiştir (Bkz. Tablo 1).

Tablo 1. Türkiye İçin Literatür Taraması

Yazar	Ülke	Dönem	Sonuç
Bulutay ve Yıldırım, 1968	Türkiye	1950-1965	Ekonomik büyümenin iktidar partileri oy oranları üzerinde çok etkili olduğu saptanmıştır.
Çarkoğlu, 1997	Türkiye	1950-1995	İncelene 21 parlamento ve mahalli seçimlerde işsizlik ve enflasyon, partilerin oy oranını negatif yönde; ekonomik büyüme oranı ise pozitif yönde etkilemiştir.
Tunay, 2002	Türkiye	1961-1999	Beklenmedik ekonomik ve siyasal olayların 1961-1999 döneminde enflasyon üzerine etkilerini araştıran çalışmada sonuçlara göre Türkiye’de enflasyon oranları iç ve dış kaynaklı siyasal şoklara göre ekonomik şoklardan daha çok etkilenmektedir.
Başlevent vd., 2005	Türkiye	2002	2002 genel seçiminden önceki ekonomik kriz döneminin 3 Kasım 2002 genel parlamento seçimlerine etkisinin oldukça yüksek düzeyde olduğunu ampirik olarak ispatlanmıştır.
Akarca ve Tansel, 2006	Türkiye	1950-2004	Yazarlar analiz döneminde genel ve mahalli seçimlerde ekonomik büyüme oranı ve enflasyon göstergesinin ekonomik oy teorisi çerçevesinde Türkiye’de seçmen davranışını etkilediğini saptamışlardır. Ayrıca seçmenlerin stratejik oy verme davranışını da gösterdiği ifade edilmiştir.
Sezgin, 2007	Türkiye	1998-2002	Analiz döneminde incelenen popülerlik anketleri analizine göre; enflasyon iktidar partisi popülaritesini 1 dönem gecikme ile olumsuz etkilerken, büyüme oranı 4 dönem gecikme ile olumlu etkilenmektedir.
Armutçu ve Tan, 2021	Türkiye	1990-2019	Granger testi; enflasyon ve siyasi parti oyları arasında tek yönlü nedensellik ilişkisi saptanmıştır. Bulgular; yüksek enflasyon oranlarının Türkiye’de iktidar partilerinin seçilme olasılığının düşük olduğunu göstermektedir. Başka bir önemli bulgu ise siyasi parti oylarının işsizlik oranından etkilenmediğidir.
Doğan ve Tokgöz, 2022	Türkiye	1983-2018	Genel seçimlerle ilgili yapılan regresyon analizleri, enflasyon, işsizlik ve büyüme rakamlarının seçmen davranışı üzerinde etkili iken; istihdam, tüketici güven endeksinin oy oranlarına bir etkisi yoktur.

Ekonomik oy yaklaşımına göre başka ülkeler için seçmen davranışını inceleyen uluslararası literatürde de birçok çalışma yapılmıştır. Powell ve Whitten (1993); birçok ülke açısından endüstriyel demokratik rejimlerde 1969-1988 yılları arasında yapılan seçimlerde ideoloji ve sorumluluk netliği gibi diğer faktörlerin hükümetlerin popülaritesini etkilerken, büyüme, işsizlik ve enflasyon gibi faktörlerin ekonomik oylama üzerinde etkisi olduğunu bulmuşlardır.

Nadeau ve Lewis-Beck (2001); ABD’de 1956 ile 1996 yılları arasında yapılan başkanlık seçimlerine ulusal iş endeksinin etkilerine ilişkin yaptıkları çalışmada; seçim sonuçlarının ulusal ekonomik koşullardan ne sıklıkta etkilendiğini araştırmışlardır. Elde edilen sonuçlara göre; mevcut başkanın seçimlerde aday olup olmaması ekonomik oy teorisi açısından farklı sonuçlara neden olabilmektedir. Eğer mevcut başkan aday olmaz ise seçmenler adayların ekonomik bir bakış açısıyla vaatlerini geleceğe yönelik olarak oylamaktadırlar.

Stevenson (2001); 14 ülke üzerinde yaptığı çalışmada, seçmen tercihlerinin ekonomik büyüme ile birlikte sola, durgunluk döneminde ise sağa kaydığını tespit etmiştir. Ancak çalışmada seçmen ideolojisinin GSYİH ve büyüme oranları ile aynı yönde iken, enflasyon ve işsizlik oranları ile ters orantılı olarak hareket ettiğini tespit etmişlerdir.

Rogers (2014); ABD’deki işsizlik üzerine yaptığı araştırmasında, bölgesel ve küresel ekonomik durumların seçmen tercihleri üzerindeki belirgin etkilerini saptamıştır.

Lobo ve Pannico (2020) tarafından yapılan çalışmada, Euro bölgesinde analize dâhil edilen seçmenlerin 2002-2015 dönemindeki ekonomik oy kullanma davranışları incelenmiştir. Çalışmanın sonuçları; ulusal ekonomik performansın seçmen tercihlerini etkilediğini ve bu etkinin kriz zamanlarında daha fazla olduğunu göstermektedir. Ancak sorumluluk sınırlarının belirsiz olduğu dönemlerde bu etkinin daha düşük olduğu belirtilmiştir.

Uluslararası alanda yapılan bu araştırmalar, ekonomik faktörlerin seçmen davranışında belirleyici olduğunu ve ekonomik tatminin iktidara verilecek oylarda büyük bir rol oynadığını doğrulamaktadır (Bkz. Tablo 2).

Araştırmamızın literatür açısından en özgün boyutu; ekonomik oylama teorisinin parlamento seçimlerine olan etkisini genel ekonomik durumdan ziyade, ekonomik ve finansal kriz kaynaklı enflasyonist şoklar temelinde spesifik bir ekonomik risk temelinde incelemesidir. Bir diğer yönden araştırmamızın literatüre yaptığı en önemli katkılardan biri de; statik anket sonuçlarından ziyade zamana göre değişen anket verileri ile anket sonuçlarının başta oy geçişleri olmak üzere dinamik analizinin yapılmasıdır.

Tablo 2. Uluslararası Literatür Taraması

YAZAR	ÜLKE	YIL	SONUÇ
Kramer, 1971	ABD	1896-1964	Amerikan seçmenlerinin, geçmişteki mali deneyimleri ve şimdiki mali durumlarına dayanarak oy verdiklerini ve özellikle işsizlik oranlarının seçim sonuçlarını etkilediğini saptanmıştır.
Powell ve Whitten, 1993	Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, Finlandiya, Fransa, (Batı) Almanya, Yunanistan, İrlanda, İtalya, Japonya, Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, İsveç, İsviçre, Birleşik Krallık ve ABD	1969-1988	Endüstriyel demokratik rejimlerde 1956-1988 yılları arasında yapılan seçimlerde ideoloji ve sorumluluk netliği gibi diğer faktörlerin hükümetlerin popülaritesini etkilerken; büyüme, işsizlik ve enflasyon gibi faktörlerin ekonomik oylama üzerinde etkisi olduğu saptanmıştır.
Lewis-Beck ve Paldam, 2000	14 Avrupa Ülkesi	2000	14 Batı Avrupa ülkesi genel seçimlerinde ekonomik faktörlerin seçmen tercihinde büyük bir etkiye sahip olduğu saptanmıştır.
Nadeau ve Lewis-Beck, 2001	ABD	1956-1996	Ulusal iş endeksinin oy verme davranışına etkilerini inceleyen çalışmada; elde edilen sonuçlara göre; mevcut başkanın seçimlerde aday olup olmaması ekonomik oy teorisi açısından farklı sonuçlara neden olabilmektedir. Eğer mevcut başkan aday olmaz ise seçmenler adayların ekonomik perspektiften vaatlerini geleceğe yönelik olarak oylamaktadırlar.
Stevenson, 2001	Avustralya, Avusturya, Belçika, Kanada, Danimarka, Almanya, İrlanda, İtalya, Hollanda, Yeni Zelanda, Norveç, İsveç, Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri	1955-1988	14 Batı Avrupa ülkesi genel seçimlerinde ekonomik faktörlerin seçmen tercihinde büyük bir etkiye sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.
Anderson ve Tverdova, 2003	Almanya, Fransa, İtalya ve Birleşik Krallık	1996	İktidar partilerine ekonomik başarı dönemlerinde ve liderlik değişiklikleri dönemlerinde oy verdiklerini tespit etmişlerdir
Bélanger ve Meguid, 2008	Kanada	1997-2000	Seçmenlerin temel oy verme davranışı ekonomik oy verme davranışı şeklindedir.
Rogers, 2014	ABD	2010	ABD'deki işsizlik üzerine yaptığı araştırmasında, bölgesel ve küresel ekonomik durumların seçmen tercihleri üzerindeki belirgin etkilerini saptamıştır.
Lobo ve Pannico, 2020	Euro Bölgesi	2002-2015	İktisadi değişkenlerin seçmen tercihlerini etkilediği ve bu etkinin kriz zamanlarında arttığı sonucuna varmışlardır. Ancak sorumluluk sınırlarının bulanıklaştığı zamanlarda bu etkinin daha düşük olduğunu ifade etmişlerdir.

3. Araştırmanın Tasarımı, Veri Seti ve Yöntemi

Araştırma tasarımı; 2018 seçimleri sonrasında iktidar partileri ittifak bloğu olan Cumhur İttifakı milletvekili sayısına göre en önemli iki parti Adalet ve Kalkınma Partisi (AK Parti)² ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) ile muhalefetteki Millet ittifakının iki büyük partisi Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) ve İYİ Parti³ ile 2018 seçimlerinde %10 barajını geçen Halkların Demokrasi Partisi (HDP)'nin anketlerdeki oy oranları verileri üzerinde yapılandırılmıştır. Anket şirketleri ve bunların örneklem büyüklükleri eklerde verilmiştir.

2018 Ekim ve 2022 Aralık döneminde tüm araştırma şirketleri tarafından yapılan anketlerin aylık sonuçlarına göre her partinin aylık ortalama oy oranlarını ifade eden zaman serileri oluşturulmuştur. Bu dönemin seçilmesinin temel nedeni; 2018 Haziran seçimleri sonrası dönemin siyasal olarak yeni bir dönem olması ve bu dönemde Türkiye ekonomisinde meydana gelen döviz kuru ve enflasyon şokları ile pandeminin neden olduğu enflasyonist baskının Türkiye'de ekonomik koşulları çok fazla ağırlaştırmasıdır. Bir bakıma ekonomik oy teorisinin Türkiye açısından geçerliliğini araştırmak için Şubat 2001'den sonra Türkiye için ekonomik koşulların en zor olduğu dönem araştırma dönemi

² Partinin resmi yazışmalarında bu kısaltma tercih edildiği için parti isminin kısaltılması bu şekilde yapılmıştır.

³ Partinin resmi yazışmalarında bu kısaltma tercih edildiği için parti isminin kısaltılması bu şekilde yapılmıştır.

olarak seçilmiştir. Haziran 2019 dönemine ilişkin veri olmamasına rağmen, araştırmada tüm analizlerde kullanılan "E Views 12" programı yardımıyla analize dâhil edilen tüm partiler için Haziran 2019 oy oranları "Tramo Seat" yöntemi vasıtasıyla enterpole edilerek tahmin edilmiştir. Bu şekilde veri setinin kesikli verilerden oluşmasının önüne geçilmiştir.

Türkiye'de maliyet ve talep enflasyonu yapısal olarak aynı anda var olabilmektedir. COVID-19 pandemisinin neden olduğu küresel tedarik zinciri kırılmaları ve 2022 Şubat'ında Rusya'nın Ukrayna'ya yaptığı askerî harekât sonrası artan enerji maliyetleriyle artan maliyet enflasyonu hem Türkiye'de hem de dünya ekonomisinde gözlemlenebilmektedir. Bu nedenlerden ötürü oy oranları üzerindeki enflasyonist etkinin derecesini araştırabilmek için hem tüketici fiyatları hem de yurtiçi üretici fiyatları için aylık düzeyde yıllık değişimi gösteren enflasyon oranları kullanılmıştır. Ayrıca Türkiye ekonomisinde 2018 yılında başlayan ekonomik krizin dışsal etkisini analiz sürecine dâhil edebilmek için Türkiye'nin risk primi göstergelerinden olan 5 yıllık CDS primi verileri veri setine eklenmiştir. Yapılan açıklamalar çerçevesinde veri setine ilişkin bilgiler tabloda özetlenmiştir (Bkz. Tablo 3). Yine 2018 Ekim ve 2022 Aralık döneminde ortalama oy oranları zaman serilerinin oluşturulmasına temel teşkil eden anket şirketleri ve anketleri yaptıkları dönemlere ilişkin elde edilen bilgiler eklerde sunulmuştur (Bkz. Ekler 1).

Tablo 3. Veri Setine İlişkin Bilgiler

DEĞİŞKEN	KOD	FREKANS VE DÖNEM	KAYNAK
AK Parti Oy Oranları	AKP	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	Anket Şirketleri Anket Sonuçları Açıklama Bildirimleri veya anket sonuçlarını yayınlanan medya haberleri
CHP Oy Oranları	CHP	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	Anket Şirketleri Anket Sonuçları Açıklama Bildirimleri veya anket sonuçlarını yayınlanan medya haberleri
MHP Oy Oranları	MHP	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	Anket Şirketleri Anket Sonuçları Açıklama Bildirimleri veya anket sonuçlarını yayınlanan medya haberleri
İYİ Parti Oy Oranları	İYİ	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	Anket Şirketleri Anket Sonuçları Açıklama Bildirimleri veya anket sonuçlarını yayınlanan medya haberleri
HDP Oy Oranları	HDP	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	Anket Şirketleri Anket Sonuçları Açıklama Bildirimleri veya anket sonuçlarını yayınlanan medya haberleri
Tüketici Enflasyonu	TÜFE	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	T.C. Merkez Bankası
Üretici Enflasyonu	ÜFE	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	T.C. Merkez Bankası
5 yıl vadeli Türkiye Risk Primi	CDS	Aylık, 2018 Ekim-2022 Aralık	investing.com

Araştırmanın yöntemi olarak Vektör Oto-Regresif (VAR) model seçilmiştir. VAR modelleri bilhassa makro değişkenler arasında çift yönlü etkileşimleri ve ileri-geri bağıntı ve bağlantıları araştırmak için kullanılan en önemli ekonometrik yöntemlerden biridir (Sims, 1980). Bu yöntemden türetilen varyans ayrıştırması, etki-tepki analizi ve tarihsel ayrıştırma analizleri kullanılmıştır. Klasik bir VAR modelinin gösterimi:

$$Y(t) = c + A(1) * Y(t - 1) + A(2) * Y(t - 2) + \dots + A(p) * Y(t - p) + \varepsilon(t) \quad (1)$$

Burada:

- $Y(t)$, t zamanındaki endojen değişkenlerin bir vektördür.
- c , sabitlerin veya interceptlerin vektördür.
- $A(i)$ ($i = 1$ 'den p 'ye) Y 'nin her bir gecikmiş terimi ile ilişkilendirilmiş katsayı matrisleridir.
- $\varepsilon(t)$, hata terimlerinin bir vektördür.

Etki-tepki fonksiyonları; varyans ayrıştırması bir zaman serisindeki en etkili değişkeni belirledikten sonra, en verimli değişkenin politika değişkeni olup olamayacağını analiz etmektedir. Etki-tepki işlevleri; şokun içsel değişkenlerin mevcut ve gelecekteki değerleri üzerindeki etkisinin, rastgele hata bileşenlerinden birindeki standart bir hata tarafından yakalandığı bir tekniktir (Özgen ve Güloğlu, 2004, s. 97; Barışık ve Kesikoğlu, 2006, s. 71).

Etki-tepki fonksiyonları ile tahminci değişkende meydana gelen pozitif şoklara hedef değişkenin verdiği tepkileri ölçmektedir. Pozitif ve negatif şokların oluşturduğu tepkiler birbirlerinin ters görüntüsüdür. Örneğin; bir değişken üzerindeki pozitif şok hedef değişkende %1 artış sağlıyorsa; aynı derecede negatif şok %1 azalışa neden olur.

Varyans ayrıştırması metodu; bir zaman serisindeki dönemsel olarak en etkili değişkeni belirler. Etki-tepki işlevleri bu değişkenlerin politika değişkeni olabilirliğini inceler. Etki-tepki işlevleri; rastsal hata terimlerinden birinin standart hatası şokunun içsel değişken üzerindeki şimdiki ve gelecekteki tepkilerini belirler (Özgen ve Güloğlu, 2004, s. 97, Barışık ve Kesikoğlu, 2006, s. 71).

VAR modeli yardımıyla değişkenler arası ileri geri bağlantılar ve iki yönlü etkileşimler saptanırken, bu modelden türetilen tarihsel ayrıştırma yöntemi ile geriye dönük olarak araştırmanın tahmin döneminde tahminci değişkenlerin hedef değişken üzerindeki parametrik ve şoksal etkileri analiz edilmektedir (Sims, 1980 ; Burbidge, J. & Harrison, A. 1985).

Çalışmanın amacı ; ekonomik kriz ortamındaki enflasyon değişkenlerinin siyasi partilerin anketlerdeki oy oranlarına ve partiler arasındaki oy geçişlerine etkilerini ölçmektir. Bu nedenle ; partiler arası oy geçişlerinin nedenlerini doğru tespit edebilmek için ilk olarak partilerin temsil ettiği ideolojik arka plan doğru bir şekilde tahlil edilmelidir. Bu bağlamda; AK partinin temel ideolojisi muhafazakâr demokrasidir (Akdoğan, 2004), (Nebati, 2014). Cumhuriyet'in en büyük ikinci partisi olan MHP'nin temel ideolojisi parti kurucusu olan Alparslan Türkeş'in "*Milli doktrin: Dokuz Işık*" eserinde tanımladığı İslam tarafından şekillendirilen Türk milliyetçiliğidir (Türkeş, 2017). Bu bağlamda AK partinin İslami muhafazakârlığı ve islam tarafından şekillendirilen Türk milliyetçiliği muhafazakârlık ortak paydasında siyasal olarak buluşabilmektedir. Millet ittifakının en büyük partisi olan CHP'in temel ideolojisi ise Atatürk ilkelerine dayanan Atatürkçülük'tür. Bununla birlikte; parti kendisini müdafa-i hukuk cemiyetleri ve Kuvayimilliyeye'nin devamı olarak görmektedir (CHP Tüzüğü, 2018).⁴ Millet ittifakının ikinci en büyük partisi olan İYİ partinin ideolojisi ise; Kemalist milliyetçiliktir (İYİ Parti Tüzüğü, 2021) ⁵.Bu bağlamda CHP ve İYİ parti Atatürkçülük ortak paydasında buluşabilmektedir. Bu bağlamda oy geçişlerine ilişkin ampirik sonuçların yorumlanmasında İYİ partiyi CHP'ye alternatif muhalefet olarak konumlandırma yorumumuzun temelinde de iki parti arasında ideolojik olarak Atatürkçülük-Kemalist ideoloji benzeşmesi yatmaktadır. HDP ise kendini ideolojik olarak her türlü etnik veya sosyolojik farklılıkların haklarının savunucu olarak konumlanmaktadır (HDP Tüzüğü, 2014).⁶ Bununla birlikte; Türkiye'de kamuoyu genel olarak HDP'yi sosyalist etnik milliyetçi bir parti olarak algılamaktadır.

Buna göre kurulacak ilk modelde enflasyon değişkenlerinin siyasi partilerin oy oranları üzerindeki içsel, ekonomik krizin (CDS) dışsal etkileri araştırılacaktır. İkinci

⁴ CHP Parti Tüzüğü, https://content.chp.org.tr/file/chp_tuzuk_10_03_2018.pdf, Erişim Tarihi,12.06.2023

⁵ İYİ Parti Tüzüğü, <https://iyipartikadikoy.org/wp-content/uploads/2021/04/iyiparti-tuzuk-20191004.pdf>, Erişim Tarihi, 12.06.2023

⁶ HDP Tüzüğü, <https://hdp.org.tr/parti-tuzugu/10/>, Erişim Tarihi, 12.06.2023.

modelde ise ekonomik krizin ve enflasyon değişkenlerinin partiler arasındaki oy geçişlerine etkisini saptayabilmek için CDS ve enflasyon değişkenleri dışsal değişken olarak kullanılacaktır. Her iki model için VAR modeli varsayım testleri yapılmıştır. İlk model için yapılan birincil testlerde varsayımlar sağlanırken ; İkinci modelde VAR modeli varsayımlarını sağlayabilmek için çeşitli gecikme düzeylerinde tanısal testler yapılmasına rağmen varsayımlar sağlanamamıştır. Elde edilen sonuçlarda tüm varsayımlar birlikte sağlanamadığı için model yapısında değişikliğe gidilmiştir. Buna göre dışsal değişkenler için ikinci gecikmeler, içsel değişkenler için birinci gecikmeler seviyesinde oluşturulan modellerle VAR modelinin anlamlılığını belirleyen varsayımlar ikinci model içinde sağlanmıştır.

Tablo 4. Gecikme Uzunluğu Seçimi Kurulan Modellerin Anlamlılığına Yönelik Varsayımsal Tanısal Testler

MODEL 1: VAR Gecikme Sırası Seçim Kriterleri						
İçsel değişkenler: AKP CHP MHP İYİ HDP TÜKETİCİ_ENFLASYONU ÜRETİCİ_ENFLASYONU Eksojen değişkenler: C CDS Örnek: 2018M10 2022M12 Dahil edilen gözlemler: 47						
Lag	LogL	LR	FPE	AIC	SC	HQ
0	828.5389	NA	2.09e-24	-3.466.123	-3.411.012	-3.445.384
1	1037.311	337.5888	2.41e-27	-4.146.004	-38.98005*	-4.052.680
2	1117.260	105.4652*	7.60e-28	-4.277.703	-3.836.817	-41.11795*
3	1177.953	61.98448	7.20e-28*	-4.327.461	-3.693.687	-4.088.968
4	1231.878	39.00932	1.58e-27	-43.48417*	-3.521.756	-4.037.339
MODEL 2: VAR Gecikme Sırası Seçim Kriterleri						
İçsel değişkenler: AKP CHP MHP İYİ HDP Dışsal değişkenler: C(-2) CDS(-2) TÜKETİCİ_ENFLASYONU(-2) ÜRETİCİ_ENFLASYONU(-2) Örnek: 2018M10 2022M12 Dahil edilen gözlemler: 48						
Lag	LogL	LR	FPE	AIC	SC	HQ
0	770.3007	NA	1.83e-20	-3.126.253	-3.048.286	-3.096.789
1	845.0663	121.4941	2.34e-21	-3.333.610	-31.58185*	-32.67316*
2	871.3262	37.20147	2.37e-21	-3.338.859	-3.065.976	-3.235.736
3	907.2121	43.36217*	1.74e-21*	-33.84217*	-3.013.875	-3.244.264
* kriter tarafından seçilen gecikme sırasını gösterir LR: sıralı değiştirilmiş LR test istatistiği (her test %5 düzeyinde) FPE: Son tahmin hatası AIC: Akaike bilgi kriteri SC: Schwarz bilgi kriteri HQ: Hannan-Quinn bilgi kriteri						

Tablo 5. Seçimi Kurulan Modellerin Anlamlılığına Yönelik Varsayımsal Tanısal Testler

TANISAL TESTLER	MODEL 1	MODEL 2
GEÇİKME UZUNLUĞU	2	1(İçsel Değişkenler) 2(Dışsal Değişkenler)
AR MODÜL DEĞERLERİ	0,98-0,2	0,82-0,13
	Olasılık Değerleri	
OTOKORELASYON LM TESTİ (TERS HİPOTEZ) (0,05'ten büyükse oto-korelasyon sorunu yok)	0,33	0,07
NORMALLİK (TERS HİPOTEZ) (DORNİK HANSEN-BASIKLIK) (0,05'ten büyükse varsayım sağlanır)	0,29	0,93
DEĞİŞEN VARYANS (TERS HİPOTEZ) (0,05'ten büyükse değişen varyans sorunu yok)	0,06	0,16

Kurulan iki VAR modelinde uygun gecikme uzunluğu araştırılmıştır. Buna göre 1.model için Hannn-Quinn bilgi kriterine göre 2.gecikme, 2.model için Schwarz kriterine göre 1.gecikme düzeyi seçilmiştir (Bkz. Tablo 4). Optimal gecikme uzunluğu için

ekonometri literatürü araştırılmış ve incelenen çalışmalara göre belirli bir bilgi kriterine dayanarak otokorelasyon sorunu dışında diğer VAR modeli varsayımlarını da sağlayan gecikme uzunluğu seçilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Bununla birlikte bu çalışmalara göre araştırmacıların modellerinin yapısına göre farklı bilgi kriterlerini kullanabileceği ifade edilmektedir (Box vd., 1994), (Lütkepohl, 2007).

Bir diğer yönden ikinci modelde içsel değişkenler 1. gecikme düzeyinde alınırken, dışsal değişkenler için 2. gecikmeler seçilmiştir. Bunun nedeni karşılaşılan otokorelasyon ve değişen varyans sorunudur. Bu nedenle yine ilgili literatür araştırılmış ve farklı problem tiplerinde araştırmacıların içsel ve dışsal değişkenler açısından heterojen gecikme düzeylerini kullanılabildiği görülmüştür (Wooldridge, 2002), (Lütkepohl ve Krätzig, 2004). VAR modellerinde model varsayımlarını sağlayabilmek için uygun gecikme uzunluğu araştırılmıştır. Buna göre iki model için VAR modeli tahmin sonuçlarının istatistiki olarak anlamlı olabilmesi için belirlenen gecikme uygunlukları düzeyinde ilgili testler yapılmıştır. Elde edilen sonuçlara göre tüm modeller istikrarlıdır ve modellerde otokorelasyon ve değişen varyans sorunu gözlemlenmemiş olup normallik varsayımı sağlanmıştır. Tahmin sonuçlarının anlamlı olabilmesi için mümkün olduğu kadar otokorelasyon sorununun olmadığı en düşük gecikme uzunlukları seçilmeye çalışılmıştır (Bkz. Tablo 4, 5).

4. Araştırmanın Sonuçları

Araştırmada ilk olarak Augmented Dickey-Fuller testine göre değişkenlerin durağan olup olmadıkları araştırılmıştır (Dickey Fuller, 1979). Sonuçlara göre değişkenlerin farklı seviye değerlerinde durağanlaştıkları gözlemlendiği için devamında Johansen eş bütünleşme testi adımına geçilmemiştir (Johansen, 1988, 1990, 1991, 1995) (Bkz Tablo 7).

Tablo 6. Birim Kök Testi Sonuçları

Boş hipotez: değişken birim kök içerir	Sabit Terimli Model		Sabit Terim ve Trendli Model		Sabit Terimsiz ve Trendsiz	
	t-değeri	Olasılık	t-değeri	Olasılık	t-değeri	Olasılık
Düzye Değerinde						
AKP	-0.7274	0.8293	-27.968	0.2063	-10.990	0.2424
CDS	-21.324	0.2333	-30.138	0.1392	-0.2983	0.5733
CHP	-19.407	0.3114	-21.595	0.5007	-0.2699	0.5835
HDP	-38.270	0.0050	-56.117	0.0002	-28.004	0.0063
IYI	-15.403	0.5051	-21.978	0.4801	0.4381	0.8049
MHP	-0.7599	0.8197	-39.086	0.0206	-21.837	0.0295
TUKETICI_ENFLASYONU	-34.554	0.0140	-33.251	0.0752	-19.493	0.0499
URETICI_ENFLASYONU	-19.871	0.2911	-21.927	0.4828	-23.604	0.0191
Boş hipotez: değişken birim kök içerir						
Birinci Fark Değerinde						
d(AKP)	-35.595	0.0107	-35.138	0.0499	-34.418	0.0010
d(CDS)	-60.244	0.0000	-59.626	0.0000	-60.829	0.0000
d(CHP)	-48.354	0.0003	-128.931	0.0000	-49.109	0.0000
d(HDP)	-84.546	0.0000	-85.269	0.0000	-85.516	0.0000
d(IYI)	-75.277	0.0000	-22.400	0.4565	-75.318	0.0000
d(MHP)	-22.482	0.1932	-21.252	0.5169	-0.9188	0.3125
d(TUKETICI_ENFLASYON)	-32.637	0.0237	-26.696	0.2540	-35.317	0.0008
d(URETICI_ENFLASYONU)	-28.918	0.0554	-19.019	0.6344	-33.294	0.0014

notlar:

a: (*)%10'da anlamlı; (**) %5 oranında anlamlı; (***) %1'de Anlamlı ve (hayır) Anlamlı Değil

b: AIC'ye dayalı Gecikme Uzunluğu

4.1. Model Sonuçları: Enflasyon Değişkenlerinin Partilerin Oy oranına Etkisi

Etki-Tepki Analizi Sonuçları

Etki-Tepki analizinde tüm sonuçlar güven aralıkları içinde olduğu için sonuç grafikleri anlamlıdır. Etki-Tepki Analizi sonuçlarına göre enflasyon oranlarında meydana gelen artış şoklarına partilerin anketlerdeki oy oranlarına nasıl yansıdığını dönemsel olarak inceleyelim:

AK Parti oyları tüketici ve üretici enflasyonundaki artışlardan olumsuz etkilenmiş, bu olumsuz etki üretici enflasyonunda çok daha şiddetli olup üretici enflasyonunun olumsuz etkilerinden 6. aydan sonra, tüketici fiyatları şoklarından ise 4. aydan sonra toparlanma gözlemlenmektedir (Bkz. Şekil 1. A, B).

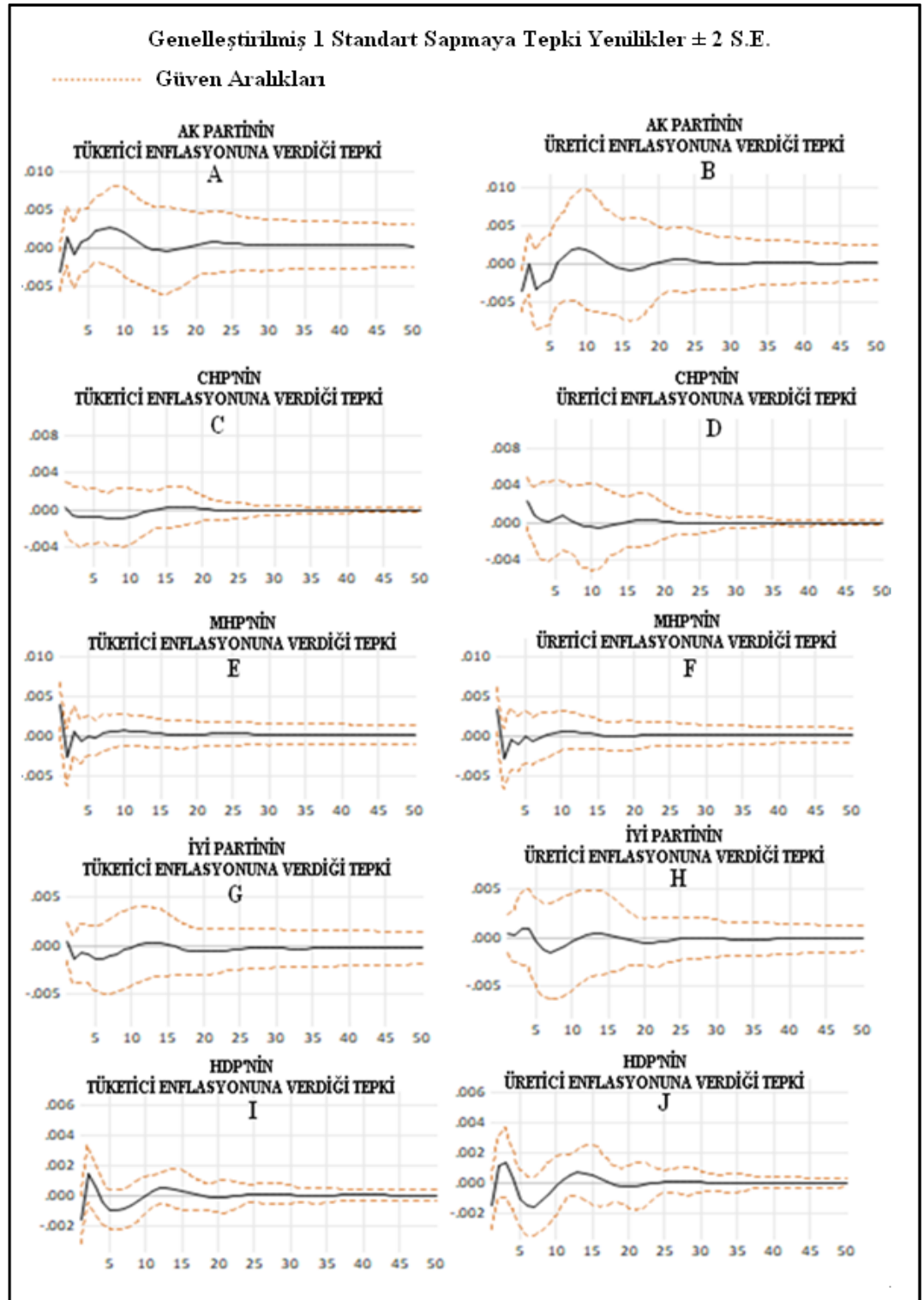
CHP oy oranları üretici fiyatlarındaki artıştan 10. aya kadar olumlu etkilenip daha sonra bu etki sıfırlanmaktadır. Tüketici fiyatlarındaki artıştan ilk 10 ay nispi olarak olumsuz etkilense de daha sonra bu tepki ortadan kalkmaktadır (Bkz. Şekil. C, D)

MHP oy oranlarının enflasyondan etkilenme derecesi AK Parti'ye benzese de oy oranlarının verdiği tepki AK Parti'ye göre nispi olarak daha azdır ve bir süre sonra tepkiler 3. ve 4. aydan sonra sıfırlanmaktadır (Bkz. Şekil 1.E,F).

İYİ Parti oy oranlarının enflasyon şoklarına verdiği tepkiler CHP ile benzeşse de bu tepkiler nötr düzeye daha çok yakınsamakta olup, CHP'ye göre nispi olarak daha düşüktür (Bkz. Şekil 1. G, H).

HDP oyları hem tüketici hem üretici enflasyonundaki şoklardan kısa dönemde olumlu etkilense de, orta vadede oylar düşmekte, 10. aydan sonra tepki yine pozitif geçse de nötr düzeye yakın seyretmektedir (Bkz. Şekil 1. I,J).

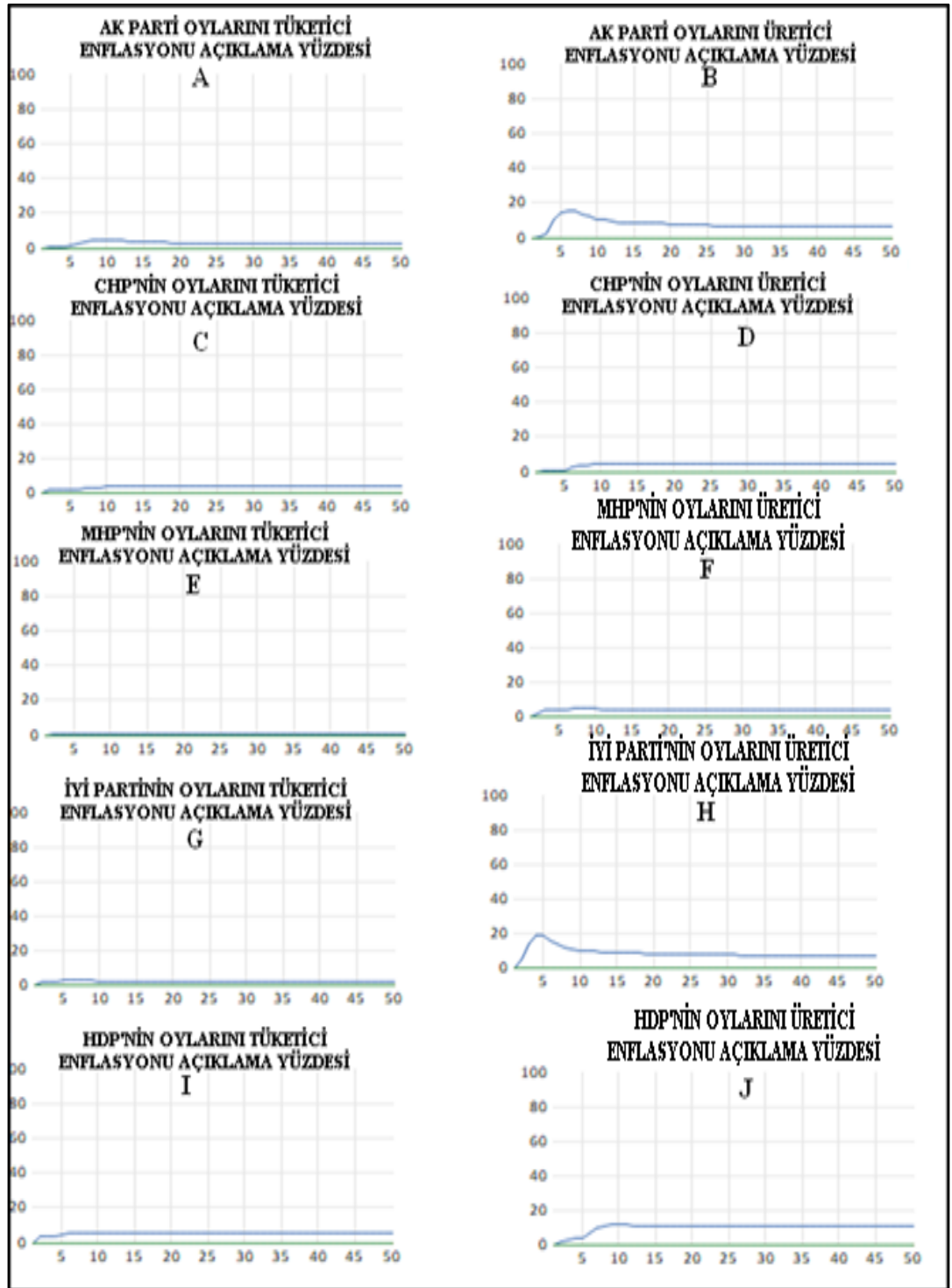
AK Parti tüketici enflasyonuna göre maliyet temelli üretici enflasyonunu aynı ölçüde kontrol edememektedir. Bununla birlikte; ittifak ortağı olmasına rağmen MHP; enflasyonun oy oranı anlamındaki olumsuz sonuçlarından AK Parti'ye göre daha az etkilenmektedir. Muhalefet partileri açısından iktidarın yaşadığı maliyet enflasyonu sorununu en iyi değerlendiren parti oy oranları açısından CHP'dir. Tüketici enflasyonunu AK Parti'nin yapmış olduğu fiyat kontrolleri ile nispeten üretici enflasyonuna göre daha iyi baskılaması; muhalefet partilerinin iktidarın yaşadığı tüketici enflasyonu sorunu nedeniyle oylarının artırmasının önüne geçmiştir. İktidarın yaşadığı enflasyon sorununu oya dönüştürmede en başarısız parti ise İYİ Parti olmuştur.

Şekil 1. Model 1 Etki-Tepki Analizi Sonuçları

Varyans Ayrıştırması Sonuçları

Varyans ayrıştırması analizi değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama gücüne göre dönemsel analizini ifade etmektedir. Varyans Ayrıştırması Sonuçlarına göre tüm partiler için üretici enflasyonu genellikle tüketici enflasyonuna göre dönemsel olarak daha açıklayıcı öneme sahiptir. Bununla birlikte; muhalefetteki partilerde üretici enflasyonu ilk dönemlerde daha yüksek açıklayıcı etkiye sahiptir.

Şekil 2. Model 1 Varyans Ayrıştırması Sonuçları

Tarihsel Ayrıştırma Sonuçları

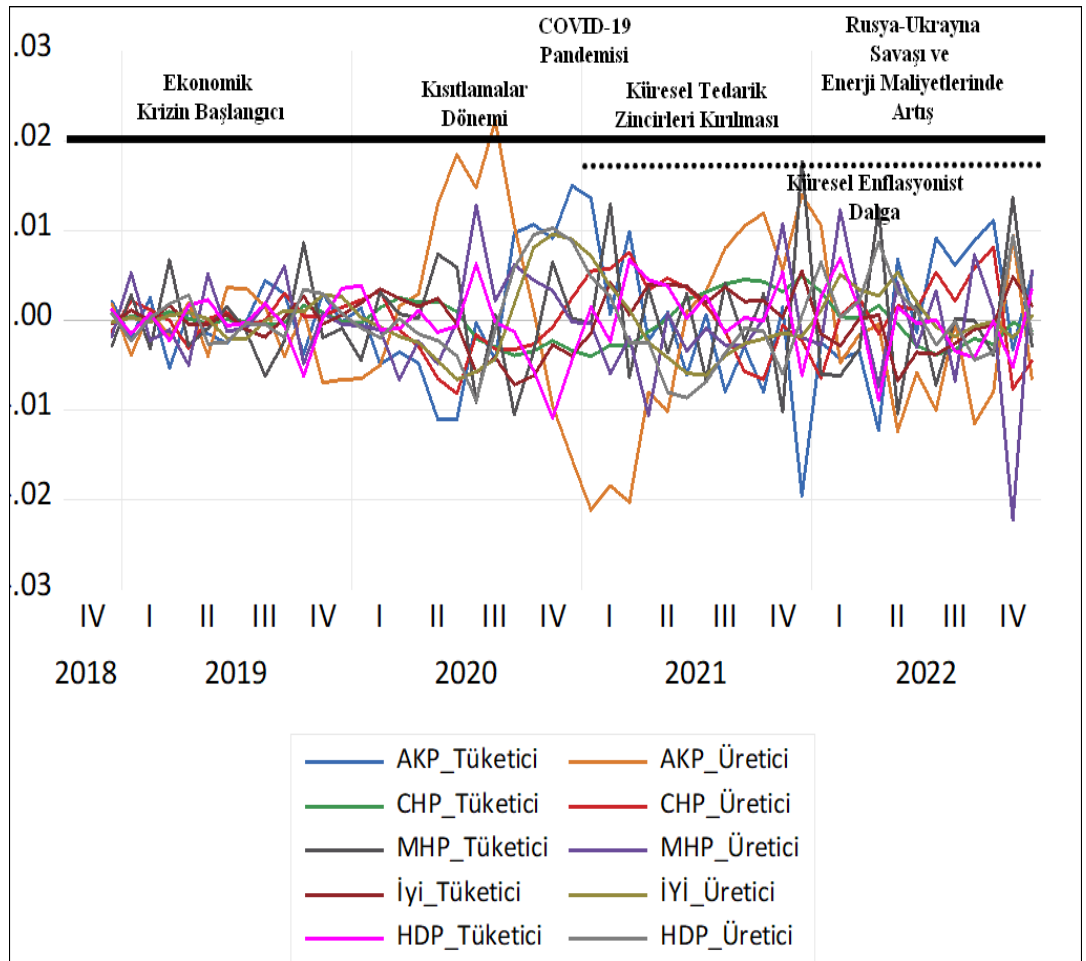
Tarihsel ayrıştırma sonuçları ile analiz döneminde enflasyon oranlarının partilerin oylarını ne kadar etkilediği araştırılmıştır. Ekonomik krizin başlangıç döneminde tüm partilerin oy oranı enflasyon oranlarından genellikle olumsuz etkilenmiştir (Bkz. Şekil 3, Ekler 2).

COVID-19 pandemisi döneminde ilk aylarda ekonomik daralma nedeniyle enflasyon oranları iktidar partilerinin oy oranlarını olumsuz etkilemese de, 2020' nin 3. ve 4. çeyreğinde enflasyon oranları iktidar partilerinin oy oranını olumsuz etkilerken,

muhalefet partilerinin oylarına kısmen olumlu etki etmeye başlamıştır (Bkz. Şekil 3, Ekler 2).

Bununla birlikte; AK Parti ve MHP oy oranları üzerinde üretici enflasyonunun olumsuz etkileri 2021 küresel tedarik zincirlerinde risklerin arttığı dönemde oldukça yüksek seviyelere çıkmıştır (Bkz. Şekil 3, Ekler 2).

Rusya-Ukrayna savaşı ile birlikte artan enerji maliyetleri ile şiddetlenen enflasyonist dalga döneminde yine iktidar partilerinin oy oranları üretici enflasyonundan olumsuz etkilenirken, hükümetin talep enflasyonunu engellemeye yönelik fiyat kontrol çalışmaları tüketici fiyatlarının iktidar partilerinin oy oranları üzerindeki olumsuz etkilerini baskılamıştır. Bu dönemde iktidar partileri üretici enflasyonu sebebiyle oy kaybederken, iktidar alternatifi olarak üretici enflasyonu CHP'ye oy geçişine sebep olmuştur. Bir diğer yönden MHP üretici enflasyonundan olumsuz etkilerinden, AK Parti'ye göre kısmen daha az olumsuz etkilenmiştir. Ayrıca üretici fiyatları CHP oylarını olumsuz etkilediği noktada üretici enflasyonunun İYİ parti oylarını olumlu etkilediği gözlemlenmektedir. Çalışmanın devamında daha geniş açıklanmak üzere bu noktada İYİ partiyi seçmenlerin iktidar alternatifinden ziyade CHP'nin alternatifi olacak bir alternatif muhalefet partisi olarak konumladıkları şeklinde yorumlanabilir (Bkz. Şekil 3, Ekler 2).

Şekil 3. Model 1 Tarihsel Ayırıştırma Sonuçları

4.2. Model Sonuçlar: Partiler Arası Oy Geçişleri Etki-Tepki Analizi Sonuçları

Etki-Tepki analizi grafiklerinin hepsi güven aralıkları arasında olduğu için sonuçlar anlamlıdır (Bkz. Şekil 5).

AK Parti Sonuçları

- AK Parti oylarında kendi oylarından kaynaklanan sinerji etkisi 7. aya kadar azalarak devam etmektedir (Bkz. Şekil 4. A).
- MHP oylarında gerçekleşen artışların AK Parti oylarını artırma etkisi; AK Partinin kendi oylarındaki sinerji etkisinden daha güçlüdür ve bu etki 20. aya kadar artarak devam etmektedir (Bkz. Şekil 4. A).
- CHP oylarındaki artışlar ilk 3 ay AK Parti oylarını azaltırken, daha sonra bu etki pozitifte dönmektedir (Bkz. Şekil 4. A).
- AK Parti en fazla oyu İYİ Parti'ye kaybetmektedir. Bir başka ifade ile İYİ Parti oylarında gerçekleşen artış AK Parti oylarını azaltarak AK Parti'den İYİ Parti'ye oy geçişine neden olmaktadır. Bu dinamik 20. aya kadar azalarak devam etmektedir (Bkz. Şekil 4. A).
- AK Parti ilk 2 ay HDP' ye oy kaybetmektedir. 3. ayda bu etki pozitifte, 4. ayda negatife ve 5. ayda pozitifte dönerek devamında sıfırlanmaktadır (Bkz. Şekil 4. A).

CHP Sonuçları

- CHP'nin kendi oylarından kaynaklanan sinerji etkisi ilk aylarda AK Parti'ye göre yaklaşık %40 olarak daha güçlüdür. Ancak bu etki AK Parti'ye göre daha hızlı bir şekilde sıfırlanmaktadır (Bkz. Şekil 4. B).
- AK Parti oylarındaki artış ilk 5 ay CHP'nin oy kaybetmesine neden olurken, devamında bu dinamik sıfırlanmaktadır (Bkz. Şekil 4. B).
- MHP oylarındaki artış 10. aya kadar CHP oylarını kısmi olarak artırmaktadır (Bkz. Şekil 4. B).
- İYİ Parti oylarındaki artış CHP oylarını 22. aya kadar azaltmaktadır. Bununla birlikte; CHP ve İYİ Parti arasındaki oy geçişkenlik dinamiği; AK Parti ve İYİ Parti arasındaki dinamiğe benzerdir (Bkz. Şekil 4. B).
- HDP oylarındaki artış ilk ayda CHP'ye oy kaybettirirken, devamında bu etki 10. aya kadar kısmi olarak pozitifte devam etmektedir. Daha sonra nötrlenmiştir (Bkz. Şekil 4. B).

MHP Sonuçları

- MHP oylarındaki sinerji etkisi CHP ve AK Parti'ye göre daha düşük ve daha kısa bir dönemde seyretmektedir. Bununla birlikte; ilk aylardaki etki AK Parti'ye göre daha güçlüdür (Bkz. Şekil 4. C).
- AK Parti oyları 10. aya kadar kısmi olarak MHP oylarını artırmaktadır (Bkz. Şekil 4. C).
- CHP oylarındaki artış MHP oylarının ortaya çıkardığı sinerji etkisine oldukça yakındır (Bkz. Şekil 4. C).
- İYİ parti oyları ilk iki ay milliyetçi seçmenin konsolidasyonu ile MHP oylarını artırırken; devamında MHP'nin en çok oy kaybettiği partidir ve bu dinamik 25. aya kadar sürmektedir (Bkz. Şekil 4. C).
- HDP oyları ilk iki ay karşıt siyasal akım diyalektiği ile MHP oylarını tetiklese de; 4. ve 5. ayda MHP oylarında kısmi azalışa neden olmakta ve devamında bu etki sıfırlanmaktadır (Bkz. Şekil 4. C).

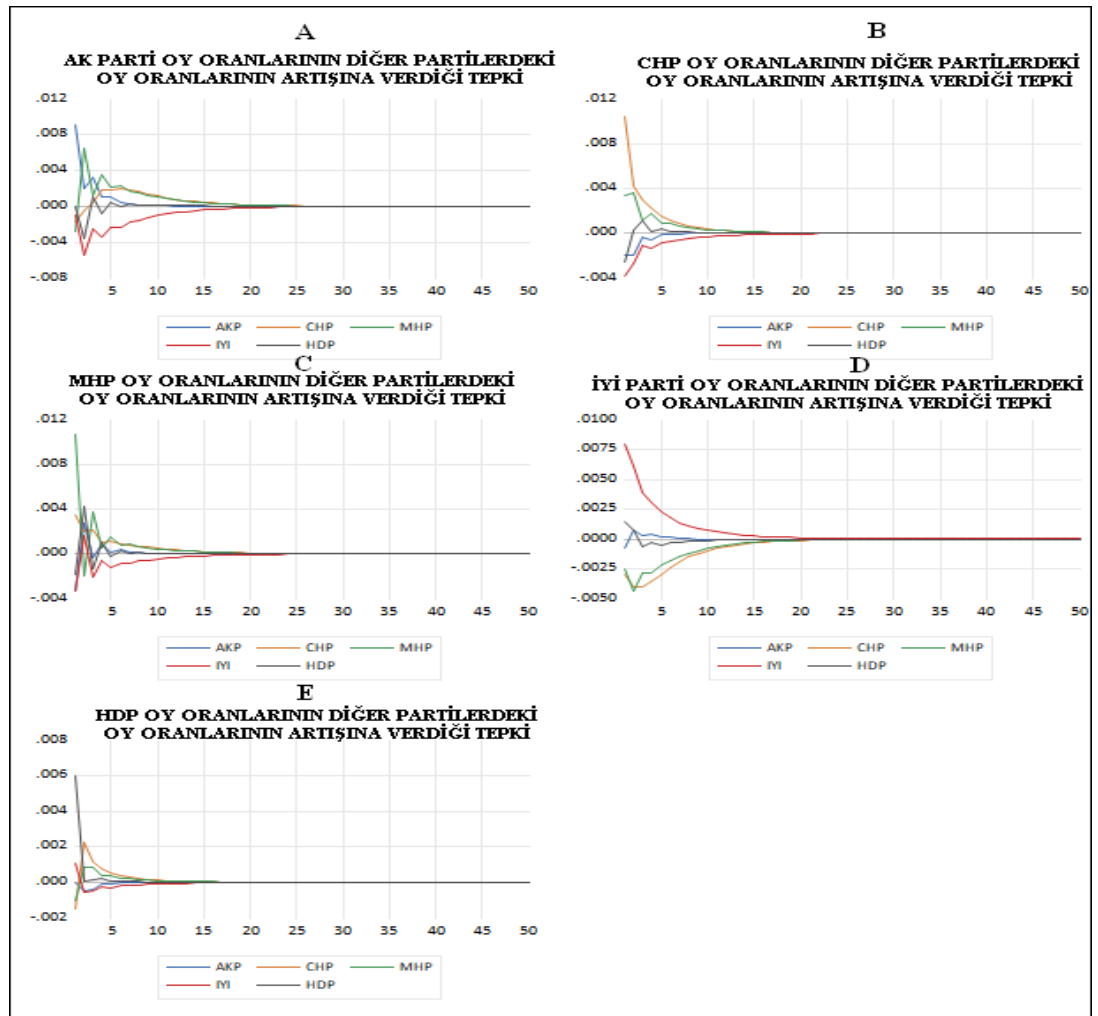
İYİ Parti Sonuçları

- İYİ parti oylarının sinerji etkisi daha düşük olmasına rağmen bu olumlu etki 25. aya kadar azalarak devam etmektedir (Bkz. Şekil 4. D).
- AK Parti oylarındaki artış 10. aya kadar kısmen İYİ Parti oylarını da artırmaktadır (Bkz. Şekil 4. D).
- CHP ve MHP oylarındaki artış 20. aya kadar İYİ parti oylarını azaltmaktadır (Bkz. Şekil 4. D).
- CHP'ye oy geçişi MHP' ye göre daha fazladır. Bu durumda seçmenin İYİ Parti'yi alternatif bir muhalefet olarak konumladığının göstergelerinden biri olarak ifade edilebilir (Bkz. Şekil 4. D).
- HDP oylarındaki artış ilk iki ay milliyetçi seçmenin konsolidasyonu nedeniyle MHP oylarına olduğu gibi İYİ Parti oylarına da olumlu etki etmektedir. Bununla

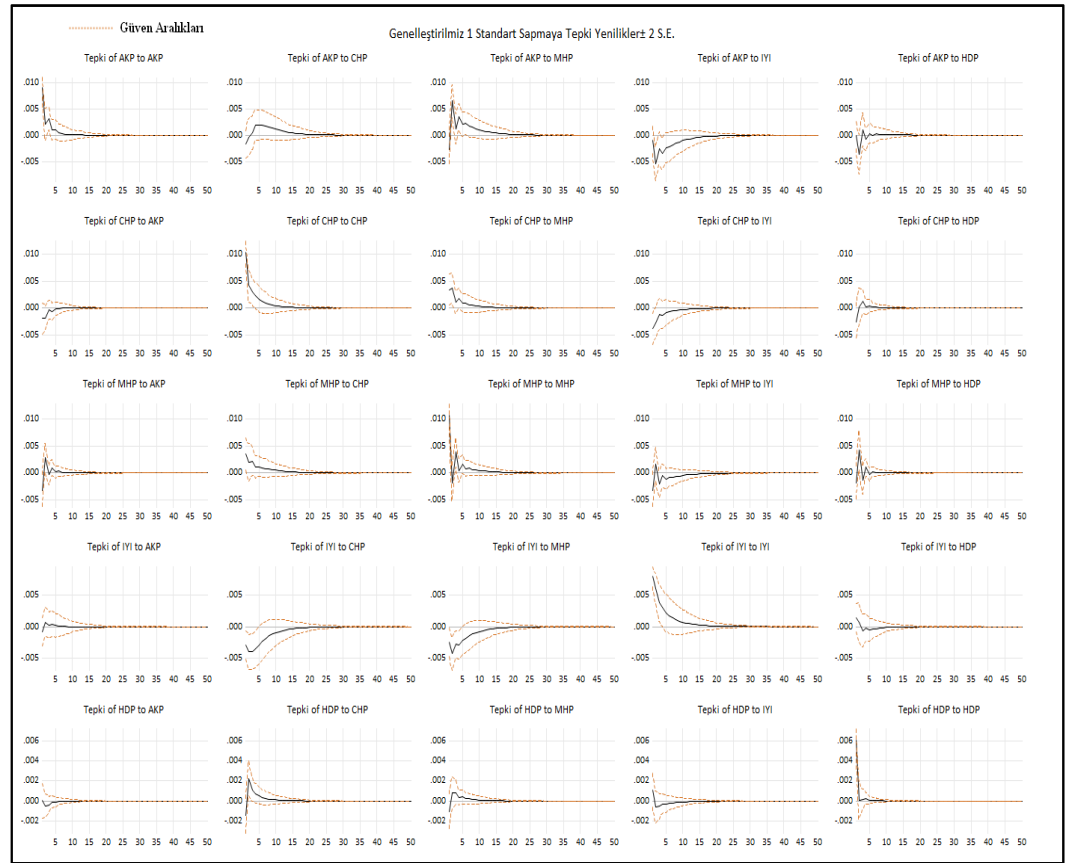
birlikte; 4. aydan sonra bu etki sifıra yakın düzeyde 10. aya kadar negatifte devam etmektedir (Bkz. Şekil 4. D).

HDP Sonuçları

- HDP oylarındaki sinerji etkisi diğer partilere göre en düşük gerçekleşen partidir (Bkz. Şekil 4. E).
- CHP oylarındaki artış kısmi olarak 10. aya kadar HDP oylarını artırmaktadır (Bkz. Şekil 4. E).
- AK Parti oylarındaki artış kısmi olarak 10. aya kadar HDP oylarını azaltmaktadır (Bkz. Şekil 4. E).
- İYİ Parti oylarındaki artış ilk ay dışında HDP oylarına AK Parti oyları ile benzer etki yapmaktadır (Bkz. Şekil 4. E).
- MHP oylarındaki artış kısmi olarak 10. aya kadar HDP oylarını artırmaktadır (Bkz. Şekil 4. E). Genel olarak oy geçişkenliğinin en düşük olduğu parti HDP'dir. Çünkü HDP daha etnik temelli bir siyaset izlediği için HDP seçmeni daha belirgin bir seçmen davranışı göstermektedir (Bkz. Şekil 4. D).

Şekil 4. Model 2 Etki-Tepki Analizi Sonuçları

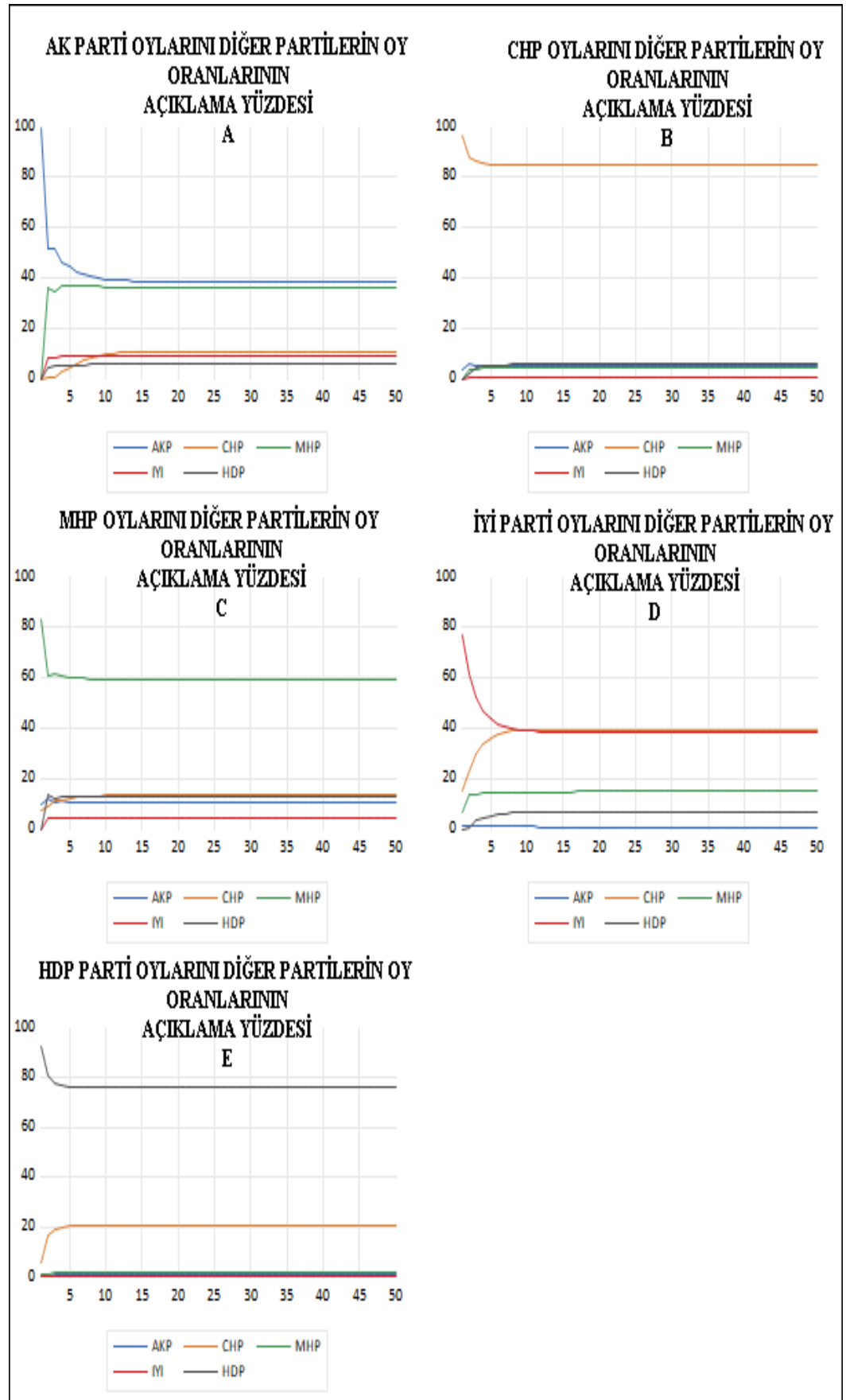
Şekil 5. Model 2 Etki-Tepki Analizi Sonuçları Güven Aralıkları Gösterimi

Varyans Ayrıştırması Analizi Sonuçları

AK Parti oylarını en çok açıklayan değişkenler yaklaşık %40'ar ile kendi oylarının etkisi ve MHP oylarıdır. Çünkü Cumhur ittifakı milliyetçi-muhafazakâr seçmen diyalektiği üzerine kurulu olduğu için bu iki partinin oyları birbirini beslemektedir. İlk 7 ay İYİ Parti oylarının açıklama yüzdesi yüksek iken daha sonra sıralama CHP, İYİ Parti ve HDP olarak gerçekleşmektedir (Bkz. Şekil 6. A).

CHP oylarını en çok belirleyen değişken %80 civarı olarak kendi oylarıdır. Bunun en önemli nedeni CHP'nin kemikleşmiş bir oy tabanı olması ile ilişkilendirilebilir. Daha sonra değişkenlerin önem sırası; MHP, AK Parti, HDP ve İYİ Parti'dir (Bkz. Şekil 6. B). MHP oylarını yaklaşık %60'la MHP oylarının kendi etkisi açıklamaktadır. Diğer partiler için sıralama ise CHP, HDP, AK Parti ve İYİ Parti'dir. HDP 'nin etkisinin yüksek olması daha önceki seçimlerdeki MHP ve HDP oylarını karşılaştırdığımızda açıklanabilmektedir. Örneğin; 7 Haziran 2015 seçimlerinde çözüm süreci ile birlikte hem HDP seçmeni hem de MHP seçmeni kendi partilerinde konsolide olmuş ve her iki parti de 1999'dan bu yana en yüksek oy oranlarına ulaşmışlardır (Bkz. Şekil 6. C). İYİ partinin oylarını 7. aydan sonra CHP ve kendi oyları %40'ar seviyesinde açıklamaktadır. Daha sonra sırasıyla MHP, HDP ve AK Parti olarak sıralanmaktadır. Bu sonuçlar da İYİ Parti'den MHP'ye oy geçişi olabileceğinin yanı sıra İYİ Parti'nin seçmen tarafından CHP'ye alternatif bir muhalefet olarak konumlandığını göstermektedir (Bkz. Şekil 6. D).

HDP oylarının %75 'in üzerinde oranla kendi oyları açıklarken; CHP %20 ve diğer partiler hemen hemen aynı oranda açıklamaktadır (Bkz. Şekil 6. E). CHP ve HDP' nin kendi oylarını açıklama yüzdelерinin çok güçlü olması bu partilere oy veren seçmenlerin partilerinde konsolidasyon oranlarının yüksek olması ile ilgilidir (Bkz. Şekil 5. B, E).

Şekil 6. Model 2 Varyans Ayrıştırması Sonuçları

Tarihsel Ayrıştırma Sonuçları

Tarihsel ayrıştırma sonuçlarının yorumlanması partilerin diğer partilere oy kaybettiği dönemler üzerinden gerçekleştirilecektir. Dolayısıyla ifade edilmeyen dönemler de pozitif etkilerin olduğu dönemlerdir.

AK Parti

Ekonomik krizin başlangıcı döneminde İYİ Parti ve HDP, kısıtlamalar döneminde CHP ve MHP'ye, tedarik zinciri sorunları döneminde; ilk aylar da İYİ Parti'ye daha sonra MHP, HDP ve CHP'ye savaş döneminde ise İYİ Parti, MHP ve CHP'ye oy kaybetmiştir (Bkz. Şekil 7. A).

CHP

Ekonomik krizin başlangıcı döneminde İYİ Parti, HDP ve kısmen AK Parti'ye, kısıtlamalar döneminde MHP'ye kısmen AK Parti'ye ve dönemin sonunda İYİ Parti'ye, tedarik zinciri sorunları döneminde İYİ Parti, HDP ve MHP'ye ve savaş döneminde yine İYİ Parti, MHP ve HDP 'ye oy kaybetmiştir (Bkz. Şekil 7. B).

MHP

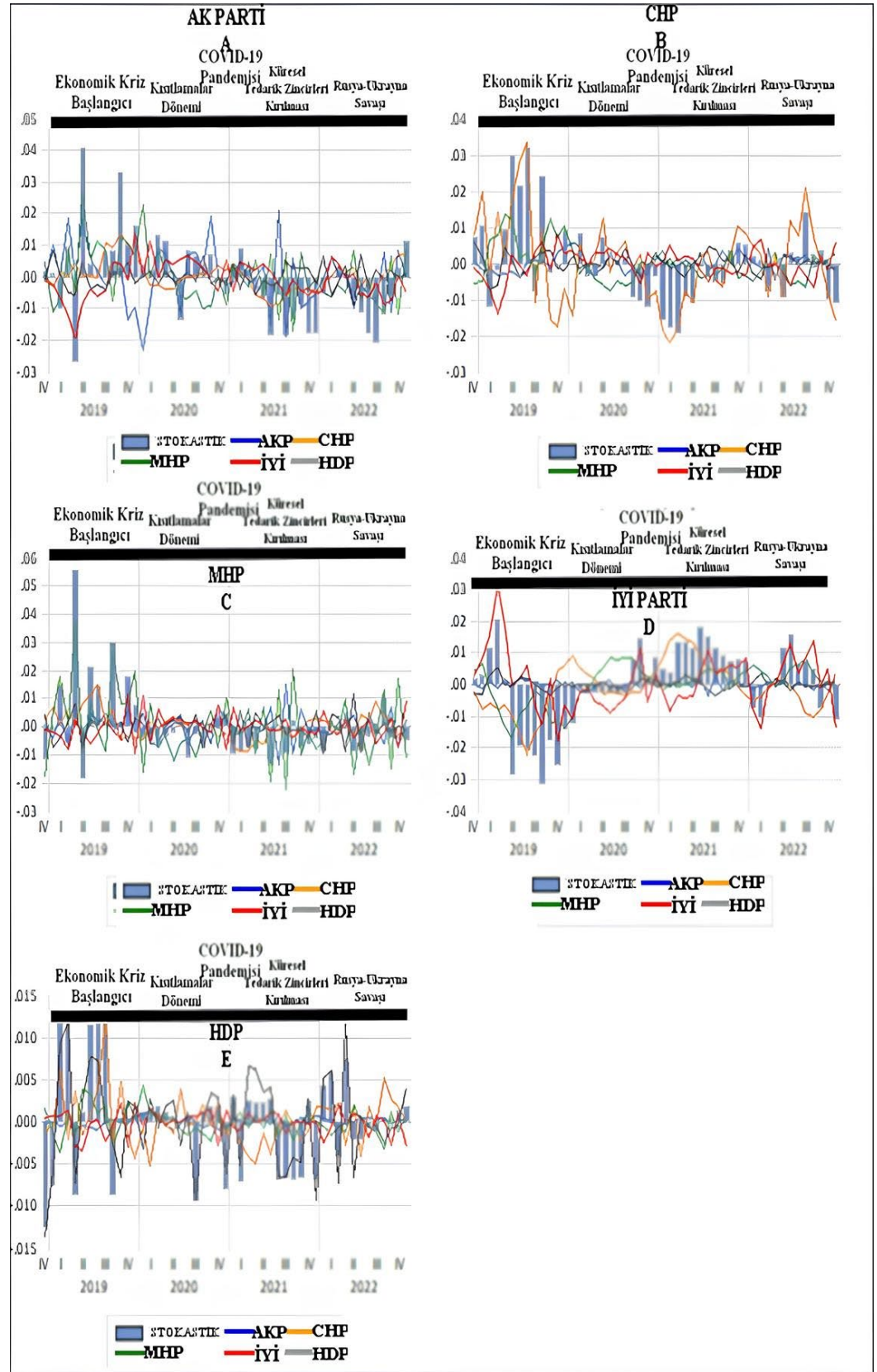
Ekonomik krizin başlangıç döneminde İYİ Parti'ye, kısıtlamalar döneminde AK Parti'ye, tedarik zincirleri kırılması döneminde ilk 6 ay CHP'ye, daha sonra AK Parti'ye, savaş döneminde ise İYİ Parti'ye oy kaybetmiştir (Bkz. Şekil 7. C).

İYİ Parti

Ekonomik krizin başlangıç döneminde CHP ve MHP 'ye, kısıtlamalar döneminde kendi konsolide oylarını kaybetmiş bu durum tedarik zinciri sorunları ilk aylarında devam etmiştir. Devamında HDP ve AK Parti'ye oy kaybetmiş, savaş döneminde ise konsolide oylarını kaybederken CHP'ye de oy kaybetmiştir. İYİ Parti'nin konsolide oyları tutmada sıkıntı yaşaması daha önce ifade edildiği gibi partinin kendisini merkezde konumlandırması ile ilişkilendirilebilir (Bkz. Şekil 7. D).

HDP

Ekonomik krizin başlangıç döneminde İYİ Parti'ye, kısıtlamalar döneminde İYİ Parti ve CHP'ye, tedarik zinciri sorunları döneminde CHP'ye ve savaş döneminde yine İYİ Parti ve CHP'ye oy kaybetmiştir (Bkz. Şekil 7. E).

Şekil 7. Model 2 Tarihsel Ayrıştırma Sonuçları

5.Sonuç

Günümüz modern demokratik rejimlerinde seçmen davranışını belirleyen üç temel değişken söz konusudur. Bunlar demokrasi, ekonomi ve güvenlik politikaları değişkenleridir. Bu bağlamda literatürde seçmenlerin oy verme davranışını açıklayan dört temel yaklaşım mevcuttur. Bunlar; sosyolojik modeller, parti kimliği modeli, ekonomik oy verme modeli ve stratejik oy verme modelleri olarak sıralanabilir. Bunlardan ilki olan sosyolojik model; bir sosyal yapının üyesi olmanın oy verme davranışına etkisine odaklanırken, parti kimliği modeli, seçmenlerin partiye olan psikolojik bağlılıklarına ve tutumlarına dayandırır. Ekonomik oy verme modeli ise; seçmenlerin fayda-maliyet hesaplaması yaparak, kendileri için en faydalı sonucu getirecek alternatife oy verdiğini savunur. Stratejik oy verme modeli; seçmenlerin seçimin yapısını öğrenen en çok tercih ettikleri parti dışında bir alternatif partiye yönelebileceğini vurgular (Ünal, 2016:96-97).

Ekonomik oy teorisi; seçmenlerin siyasi parti veya adaylara oy verirken iktidar unsurlarının geçmiş ekonomik performansı ve geleceğe dair iktisadi perspektifi, muhalefet unsurlarının geleceğe dair iktisadi perspektiflerini değerlendirerek oyunu belirlemesi esasına dayanmaktadır.

2018 cumhurbaşkanlığı ve parlamento seçimleri sonrasında Türkiye için siyasi partilerin oy oranlarını etkileyen çok fazla içsel ve dışsal kaynaklı şoklar gerçekleşmiştir. 2018 Haziran seçimlerine giden süreçte aşırı değerlenen döviz kurları sorunu Ağustos ayında çok daha şiddetli bir şekilde değerlendirilmiştir. Bir diğer yönden gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilere göre ayrıca Türkiye'nin düşük faiz politikası ile birlikte döviz kurları değerlendirilmeye devam etmiştir. Böylece Türkiye ekonomisi için döviz kuru, enflasyon ve faiz şokları yapısal hale gelerek ekonomiyi optimal genel denge noktasından kriz dinamiği ile uzaklaştırmıştır.

Devam eden süreçte 2020 yılında COVID-19 pandemisi sonrası kısıtlamalar ekonomiyi resesyona sürüklemiştir. 2021 yılında ise pandemi döneminde farklı ülkelerin farklı zamanlarda kapanmasının bir sonucu olarak kırılgan zincirleri maliyetleri artırarak maliyet enflasyonu tabanlı küresel enflasyonist bir dalgaya neden olmuştur. 2022 Şubat ayında Rusya'nın Ukrayna'ya başlattığı askeri operasyon ile Rusya Federasyonu'na uygulanan yaptırımlar enerji arz dinamiğini bozarak küresel ölçekte enerji maliyetlerini artırmıştır. Hali hazırda küresel ölçekte var olan enflasyonist dalgaya enerji maliyetlerinin artışı da eklenerek enflasyon olgusu küresel ekonomi için katastrofik bir noktaya doğru evrilmiştir. Pandemi önce enflasyon şokları yaşayan Türkiye ekonomisi ise bu süreçte gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomilere göre negatif ayrılarak hiper enflasyonist bir sürece girmiştir.

Türkiye'de 2023 parlamento ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri açısından demokrasi, ekonomi ve güvenlik politikaları değişkenlerinden ekonomi politikaları değişkeni yaşanan ağır iktisadi koşulları nedeniyle seçmen davranışında daha öne çıkmıştır. Bu etki özellikle Türkiye için 2019 mahalli seçimlerinde hissedilmiş ve iktidar partileri; büyükşehir belediyelerinin birçoğunu muhalefet partilerine kaybetmiştir. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı; yaşanan cari enflasyonist dönemin siyasi partilerin oy oranlarına nasıl ve ne yönde etki ettiğinin tespiti noktasında belirlenmiştir. Partilerin oy oranları için bağımsız anket şirketlerinin yaptıkları anketlerden yararlanılarak 2018 Ekim-2022 Aralık dönemi için AK Parti, CHP, MHP, İYİ parti ve HDP için oy oranlarını gösteren ve anketlerin ortalama değerlerinden oluşan zaman serileri oluşturulmuştur.

Kurulan ilk modelde ekonomik krizin dışsal etkisi çerçevesinde enflasyon değişkenleri olan tüketici ve üretici enflasyonunun etkileri araştırılmıştır. Bu bağlamda elde edilen sonuçlara göre; iktidar partilerine oy kaybettiren enflasyonun üretici enflasyonu olduğu ve tüketici enflasyonuna göre oylarda toparlanmanın daha uzun sürmesi sebebiyle daha zor bir şekilde kontrol edildiği sonucu elde edilmiştir. Üretici enflasyonunun olumsuz etkilerinden oy geçiş anlamında en iyi yararlanan partiler CHP ve HDP olmuştur. MHP oyları AK Parti oylarına göre enflasyonist süreçten daha az etkilenmiştir. İYİ Parti ise artan enflasyon oranlarını bir muhalefet partisi olarak oya dönüştürmede CHP ve HDP düzeyinde bir performans gösterememiştir.

İkinci modelde ise ekonomik kriz ve enflasyon değişkenlerinin dışsal etki ettiği veya bir başka ifade ile kukla değişken olarak kullanıldığı bir yapıda partiler arası oy geçişleri araştırılmıştır. Bir başka ifade ile enflasyonun partiler arası oy geçişlerine etkisi incelenmiştir. Elde edilen sonuçlara göre AK Parti ve MHP oylarında artış birbirlerinin oy oranlarını olumlu etkilemektedir. AK Parti ve MHP en fazla İYİ Parti'ye oy kaybetmektedirler. CHP ve İYİ Parti birbirleri oylarını negatif etkilemektedir. İYİ Parti en fazla CHP seçmeninden oy alabilmektedir.

Bu durum seçmen tarafından İYİ Parti'nin CHP'ye alternatif bir muhalefet olarak görüldüğü yorumunu desteklemektedir. CHP ve HDP birbirlerinin oylarını bazı dönemlerde tetiklemektedir. Bir diğer yönden milliyetçi oy verme davranışı çerçevesinde HDP oylarında artışta milliyetçi oyları konsolide ederek MHP ve kısmen de İYİ Parti oylarını artırmıştır. AK Parti özellikle enflasyonist sürecin şiddetini artırdığı pandemi sonrası İYİ Parti ve CHP'ye oy kaybetmiştir. Bir diğer sonuç ise İYİ Parti'nin oylarını uzun süre konsolide edemediği gözlemlenmiştir. Bu durumda İYİ Parti'nin kendisini seçmen olarak merkez parti olarak konumlandırması ile ilişkilendirilebilir. Çalışmanın literature en önemli katkısı; ekonomik ve finansal kriz kaynaklı enflasyonist şokların siyasi partilerin oy oranı üzerinde sanıldığı gibi sürekli değil; belirli bir döneme kadar sınırlı etki de bulunmasını ifade eden ampirik sonuçların tespit edilmesidir.

Kaynakça

- Akarca, A. T., ; Tansel, A. (2006). Economic performance and political outcomes: An analysis of the Turkish parliamentary and local election results between 1950 and 2004. *Public Choice*, 129(1-2), 77-105.
- Akdoğan, Y. (2004). *AK Parti ve Muhafazakâr Demokrasi*. Alfa Yayıncılık.
- Anderson, C. J., Tverdova, Y. V. (2003). Corruption, political allegiances, and attitudes toward government in contemporary democracies. *American Journal of Political Science*, 47(1), 91-109.
- Armutcu, B., Tan, A. (2021). The impact of economic factors on voter preferences: The case of Turkey. *International Journal of Business and Economic Studies*, 3(2), 139-149. <https://doi.org/10.54821/uiecd.1032881>
- Aydoğan Ünal, B. (2016). Oy Verme Davranışı Modelleri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6(15), 95-119. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/odusobiad/issue/27575/290198>
- Barışık, S., ; Kesikoğlu, F. (2006). Türkiye'de Bütçe Açıklarının Makro Ekonomik Değişkenler Üzerine Etkisi (1987-2003): Var, Etki-Tepki Analizi, Varyans Ayrıştırması). *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 61(4).
- Başlevent, C., Kirmanoğlu, H., ; Şenatalar, B. (2005). Empirical investigation of party preferences and economic voting in Turkey. *European Journal of Political Research*, 44(4), 547-562.
- Bélanger, É., Meguid, B. M. (2008). Issue salience, issue ownership, and issue-based vote choice. *Electoral Studies*, 27(3), 477-491.
- Bulutay, T., Yıldırım, N. (1968). Türk Seçmenlerinin Oy Verme Eğilimlerinde İktisadi Sebeplerin Önemi Üzerinde Bir Deneme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 23(04), 7-39.
- Burbidge, J., Harrison, A. (1985). An Historical Decomposition of The Great Depression to Determine the Role Of Money. *Journal of Monetary Economics*, 16(1), 45-54.
- Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı. (2013). Türkiye Beşeri Sermaye Raporu. Ankara, Retrieved from https://www.hazine.gov.tr/publications/maruf/bsr1_ayr/aciklama1_bs.pdf
- Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü. (2019). Sosyal Ekonomik Göstergeler. Retrieved from <http://tuik.gov.tr/>
- Erikson, R. S. (1989). Economic conditions and the presidential vote. *The American Political Science Review*, 83(2), 567-573.
- Hecq, A., Issler, J. V., Telg, S. (2017). Mixed causal-noncausal autoregressions with strictly exogenous regressors. *Papers 1904.05952, arXiv.org*.1-52
- Lobo, M. C., Pannico, R. (2020). Increased economic salience or blurring of responsibility? Economic voting during the Great Recession. *Electoral Studies*, 65, 102-141.
- Lütkepohl, H., Krätzig, M. (2004). *Applied time series econometrics*. Cambridge University Press.

- Mueller, D. C. (2003). *Public choice III*. Cambridge University Press.
- Nadeau, R., Lewis-Beck, M. S. (2001). National economic voting in US presidential elections. *The Journal of Politics*, 63(1), 159-181.
- Nannestad, P., Paldam, M. (1994). The VP-function: A survey of the literature on vote and popularity functions after 25 years. *Public Choice*, 79(3), 213-245.
- Nannestad, P., Paldam, M. (2000). Into Pandora's Box of Economic Evaluations: A Study of the Danish Macro VP-Function, 1986-1997. *Electoral Studies*, 19, 123-140. [https://doi.org/10.1016/S0261-3794\(99\)00043-8](https://doi.org/10.1016/S0261-3794(99)00043-8)
- Nebati, N. (2014). *Millî görüşten muhafazakâr demokrasiye*. Alfa Yayınları.
- Özgen, F. B., Güloğlu, B. (2004). Türkiye'de iç borçların iktisadi etkilerinin VAR, tekniği ile analizi. *METU Studies in Development*, 1, 93-114.
- Powell Jr, G. B., Whitten, G. D. (1993). A cross-national analysis of economic voting: Taking account of the political context. *American Journal of Political Science*, 37(2), 391-414.
- Rogers, J. (2014). A communitropic theory of economic voting. *Electoral Studies*, 36, 107-116.
- Sezgin, Ş. (2007). Ekonomik oy verme teorisi: Türkiye örneği (1998-2003). *Amme İdaresi Dergisi*, 40(2), 21-38.
- Sims, C. A. (1980). Macroeconomics and reality. *Econometrica*, 48(1), 1-48. Erişim adresi: <https://EconPapers.repec.org/RePEc:ecm:emetrp:v:48:y:1980:i:1:p:1-48>
- Stevenson, R. T. (2001). The economy and policy mood: A fundamental dynamic of democratic politics? *American Journal of Political Science*, 45(3), 620-633. <http://www.jstore.org/stable/2669242>
- Toksarı, M. & Dağcı, A. (2016). Seçmen Nezdinde Ak Partinin Marka Değeri. *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(1), 147-156. Retrieved from <http://aksarayiibd.aksaray.edu.tr/tr/pub/issue/22559/241047>.
- Tunay, K. B. (2002). Türkiye'de beklenmeyen ekonomik ve siyasal olayların enflasyon üzerindeki etkileri. *Öneri Dergisi*, 5(17), 211-217. <https://doi.org/10.14783/maruoneri.683494>
- Türkeş, A. (2017). *Millî Doktrin: Dokuz Işık*. Bilge Karınca Yayınları.
- Wooldridge, J. M. (2002). *Econometric analysis of cross section and panel data*. MIT Press.

İnternet Kaynakları

- <https://www.investing.com/rates-bonds/turkey-cds-5-year-usd>, Erişim Tarihi, 01.01.2023.
- <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Istatistikler/Enflasyon+Verileri/Tuketici+Fiyatlari>, Erişim Tarihi, 01.01.2023.
- <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Istatistikler/Enflasyon+Verileri/Uretici+Fiyatlari>, 01.01.2023.
- <https://www.financierworldwide.com/russia-strikes-back-countersanctions>, Erişim Tarihi, 11.09.2023

Çıkar Çatışması: Yoktur.

Finansal Destek: Yoktur.

Etik Onay: Yoktur. (Çalışmamız etik onay gerektirmemektedir. Web ortamına sunulmuş ikincil veriler kullanılarak veri havuzu oluşturulmuştur.

Yazar Katkısı: Mehmet KUZU (%50), Fatih KOCAOĞLU (%50)

Conflict of Interest: None.

Funding: None.

Ethical Approval: None. (Our study does not require ethical approval. A data pool was created using secondary data submitted to the web.

Author Contributions: Mehmet KUZU (50%), Fatih KOCAOĞLU (50%)

EKLER

Ek 1. Kullanılan Anketler ve Kaynakları

Dönem	Anketi Yapan Kurul	Örneklem Büyüklüğü	Anket Kaynağı
2022			
Aralık	SAROS	11,106	https://twitter.com/PRaporlar/status/1620103738081042432
Aralık	HBS	55,000	https://twitter.com/Hbs_arastirma/status/1610865688993841156
25-28 Aralık	TÜSİAR	3,453	https://www.tusiar.com/?pnun=212
22-27 Aralık	Yöneylem	2,400	https://www.youtube.com/watch?v=xJ4-eJGa2Mw
Aralık	TEAM	5,521	https://twitter.com/etkiarastirma/status/1607354567959760899
20-25 Aralık	AREA	2,004	https://twitter.com/areaarastirma/status/1607632729557897216
20-25 Aralık	ALF	2,750	https://twitter.com/alfarastirma/status/1607359185460535296
14-24 Aralık	Artbir	1,500	https://t24.com.tr/foto-haber/artibir-arastirma-dan-son-secim-anketi-kilicdaroglu-erdogan-i-gecti,20354
19-22 Aralık	ORC	4,220	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1606595440044134403
15-18 Aralık	Piar	2,618	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1605285590848634881
13-18 Aralık	MetroPOLL	2,077	https://twitter.com/metropoll/status/1608765093424107521
10-18 Aralık	ASAL	2,142	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1605124757191593984
8-18 Aralık	Themis	4,779	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/erdoganin-karsisinde-yuzde-55-cikti-istanbul-secimlerini-bilen-firma-son-durumu-acikladi-609878h.htm
5-14 Aralık	Optimar	2,502	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/kilicdaroglu-ilk-kez-yavasi-gecti-42193544
3 Kasım-12 Aralık	Global Akademi & Akademetre	1,000	https://www.gazeteduvar.com.tr/ak-partililere-erdogan-anketi-1-yilda-yuzde-18-fark-galeri-1598872
3-6 Aralık	ORC	3,670	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1600436433881247744
29 Kasım-3 Aralık	Avrasya	2,612	https://www.youtube.com/watch?v=JhbPiezuj8M
Kasım	SAROS	11,028	https://haberdar.com/genel/saros-arastirmanin-anketi-cumhurbaskanligi-seciminde-erdogani-yalnizca-iki-isim-geciyor.html
Kasım	BETİMAR	-	https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/zafer-sahin/anketteki-iyi-parti-detaylari-6866250
25-30 Kasım	Areda Survey	2,000	https://www.haber7.com/siyaset/haber/3286778-son-secim-anketi-ortaya-cikti-atilan-adimler-meyvesini-verdi-ak-partiden-surpriz-cikis
21-30 Kasım	Artbir	1,500	https://t24.com.tr/foto-haber/arti-bir-arastirma-kilicdaroglu-erdogan-i-geciyor-akp-2-5-farkla-birinci-parti,19813
24-29 Kasım	Aksoy	1,537	https://www.gazeteduvar.com.tr/aksoy-arastirmadan-son-secim-anketi-ak-partide-gecen-aya-gore-artis-galeri-1592244

23-27 Kasım	Yöneylem	2,400	https://www.youtube.com/watch?v=TYsaoLflwsg
20-25 Kasım	AREA	2,005	https://twitter.com/areaarastirma/status/1597146220341837824
15-24 Kasım	ASAL	2,500	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1597205596713156611
18-23 Kasım	ORC	4,280	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1596133794742161408
15-20 Kasım	MetroPOLL	2,122	https://twitter.com/ozersencar1/status/1599104818194292742
14-17 Kasım	ALF	2,150	https://twitter.com/alfarastirma/status/1593894484865163265
1-8 Kasım	MAK	5,750	https://www.internethaber.com/mak-danismanliktan-flas-anket-hangi-parti-ve-hangi-aday-icin-secmen-ne-diyor-foto-galerisi-2279102.htm
29 Ekim-6 Kasım	Avrasya	2,560	https://www.youtube.com/watch?v=8K4tAu5isIc
1-4 Kasım	ORC	3,420	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1589183813476720641
Ekim	Aksoy	1,537	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1589555900729073664
24-28 Ekim	Yöneylem	2,400	https://medyascope.tv/2022/11/03/yoneylem-arastirma-anketi-ikinci-turda-mansur-yavas-erdogana-22-puan-fark-atiyor/
19-26 Ekim	ADA	3,029	https://twitter.com/AdaArastirma/status/1591071723092578304
19-26 Ekim	AREA	2,376	https://twitter.com/areaarastirma/status/1587358270208999424
20-24 Ekim	ALF	4,100	https://twitter.com/alfarastirma/status/1585225578940354563
15-18 Ekim	MetroPOLL	2,145	https://twitter.com/metropoll/status/1585999032589209602
10-18 Ekim	Artibir	1,500	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-anket-kilicdaroglu-erdogana-5-puan-fark-atiyor-galeri-1586203
Ekim	Themis	-	https://twitter.com/ajans_muhibir/status/1582670397291782145
5-15 Ekim	MAK	5,750	https://www.youtube.com/watch?v=m0-h7A0_y1Y
5-14 Ekim	ASAL	2,312	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1581935126128123906
10-13 Ekim	Piar	2,524	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1582364968904638464
7-10 Ekim	ORC	3,680	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1580182562097750021
1-3 Ekim	TÜSİAR	5,542	https://www.tusiar.com/?pnum=211
1-3 Ekim	ALF	2,560	https://twitter.com/alfarastirma/status/1577600132538945543
Eylül	SAROS	2,025	https://twitter.com/sarosarastirma/status/1576649807916986368
Eylül	AR-G	-	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1575829156603961346
26-29 Eylül	Areda Survey	2,000	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/millet-ittifaki-icin-tehlike-canlari-caliyor-42158859
23-28 Eylül	Yöneylem	2,400	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-anket-kilicdaroglu-erdogana-karsi-6-puan-farkla-kazaniyor-galeri-1583444

22-26 Eylül	Optimar	2,231	https://twitter.com/Optimar_AS/status/1577230728378863616
17-21 Eylül	ORC	6,190	https://orcarastirma.com.tr/port-folio/bu-pazar-secim-olsa/
17-20 Eylül	MetroPOLL	2,119	https://twitter.com/metropoll/status/1576258044618571777
15-20 Eylül	AREA	3,123	https://twitter.com/areaarastirma/status/1573284351529390080
13-19 Eylül	EDAR	1,970	https://www.sabah.com.tr/gundem/2022/09/30/son-dakika-son-secim-anketi-yayinlandi-iste-ak-parti-chp-iyi-parti-mhp-hdp-ve-zafer-partisinin-oy-orani
15-18 Eylül	Piar	2,608	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1572934150352474112
10-18 Eylül	Aksoy	1,067	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1571815658203058176
5-14 Eylül	Artbir	1,500	https://www.haberimizvar.net/kilicdaroglu-481-erdogan-382-34868-haberi
7-9 Eylül	ALF	3,920	https://twitter.com/alfarastirma/status/1568908815327809536
1-7 Eylül	Orthus	1,519	https://twitter.com/Orthusarastirma/status/1567770958894596097
25 Ağustos-1 Eylül	Yöneylem	2,403	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1567749841018654723
Ağustos	ADA	5,002	https://twitter.com/AdaArastirma/status/1572612660511870977
Ağustos	Bulgu	1,800	https://twitter.com/BulguArastirma/status/1567850395753381892/
24-30 Ağustos	AREA	2,000	https://twitter.com/areaarastirma/status/1565331548877991938
Ağustos	Aksoy	1,067	https://www.cumhuriyet.com.tr/siyaset/ertan-aksoy-hazirladi-asiriya-karsi-makul-siyaset-1974752
22-28 Ağustos	Avrasya	2,000	https://www.youtube.com/watch?v=9KL--b_uwa4
25-27 Ağustos	ALF	4,400	https://twitter.com/alfarastirma/status/1563796748987949056
23-27 Ağustos	Areda Survey	2,000	https://www.haber7.com/guncel/haber/3257432-son-ankette-ak-parti-yukseliste-iste-areda-surveyin-secim-anketi-sonuclari
Ağustos	AR-G	-	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1563545118015356930
25 Ağustos 2022			
18-22 Ağustos	ORC	5,310	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1562382446422888448
13-17 Ağustos	MetroPOLL	1,717	https://twitter.com/metropoll/status/1565592932329164800
12-15 Ağustos	Optimar	2,000	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi-kilicdaroglundun- nefesi-yavas-in-ensesinde-erdogan-acik-ara-onde-42125173
9-15 Ağustos	ASAL	2,500	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1560505356572295169
Ağustos	ALF	7,450	https://twitter.com/alfarastirma/status/1559849759501852672
30 Temmuz-8 Ağustos	Avrasya	2,410	https://www.youtube.com/watch?v=-Iq-LFGPTWQ
1-5 Ağustos	Piar	2,604	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1559195380885209089/

28 Temmuz- 1 Ağustos	Yöneylem	2,400	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1555498758896586752
Temmuz	Aksoy	-	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1554734744830631936
26-30 Temmuz	Areda Survey	2,000	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/erdogan-ve-kilicdaroglu-yukseliste-42118816
23-27 Temmuz	AREA	2,000	https://www.youtube.com/watch?v=cTNXlJA6uTA
Temmuz	SAROS	-	https://twitter.com/sarosarastirma/status/1549339152130490368
11-16 Temmuz	MetroPOLL	2,091	https://twitter.com/ozersencar1/status/1555188339808079872
11-14 Temmuz	Optimar	3,481	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/oylar-hangi-liderlere-ve-hangi-partilere-gidiyor-42108264
1-9 Temmuz	Themis	2,967	https://www.haber3.com/foto-galeri/haber/son-secimleri-en-dogru-tahmin-eden-firma-son-secim-anketi-sonuclarini-acikladi-galeri-6086153
3-8 Temmuz	ASAL	2,425	https://mobile.twitter.com/AsalArastirma/status/1549684384055320582
Temmuz	ALF	3,400	https://twitter.com/alfarastirma/status/1544939625378201600
1-4 Temmuz	ORC	9,330	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1544277862269829121
1-2 Temmuz	Piar	11,406	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1544027760959561728
25 Haziran- 1 Temmuz	AKAM	1,460	https://www.youtube.com/watch?v=ZMEkSx7N0sk
26-30 Haziran	Areda Survey	2,000	https://m.star.com.tr/yazar/vizyoner-liderler-anketinden-selcuk-bayraktarin-ismi-cikti-yazi-1726409/
Haziran	Artibir	1,500	https://twitter.com/caliskanerh/status/1544704826818314240
24-28 Haziran	Yöneylem	2,704	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1544196476829634576
23-28 Haziran	Optimar	1,613	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/yeni-ankette-surprizler-var-42097791
13-24 Haziran	SONAR	3,100	https://sonararastirma.com.tr/haziran-2022/
10-21 Haziran	Objektif	9,960	https://www.youtube.com/watch?v=8sFx-xDOQ40
Haziran	Polimetre	-	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-secim-anketinde-surpriz-deva-ve-gelecek-partisi-tavani-deldi-galeri-1569966
12-15 Haziran	Optimar	2,519	https://t24.com.tr/haber/optimar-anketi-akp-nin-oyu-yuzde-36-erdogan-yukseliste,1040625
11-15 Haziran	MetroPOLL	2,123	https://twitter.com/metropoll/status/1541796160775520257
7-14 Haziran	ASAL	3,000	https://twitter.com/EuropeElects/status/1538124949860253696
1-12 Haziran	Sosyo Politik	1,563	https://sahamerkezi.org/wp-content/uploads/2022/06/turkiye_geneli_ekonomik_durum_ve_secmen_egilimi_saha_arastirma_raporu.pdf
5-8 Haziran	ALF	4,100	https://twitter.com/alfarastirma/status/1535148104516882432

Haziran	Aksoy	1,067	https://twitter.com/ajans_muhibir/status/1538057816824594432
Haziran	AR-G	-	https://web.archive.org/web/20220615183041/ https://twitter.com/ArastirmaG/status/1536390968538185728
3-7 Haziran	Piar	2,610	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1538123662028685313
1-5 Haziran	ORC	4,620	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1533770042239852544
2-4 Haziran	Yöneylem	2,700	https://www.gazeteduvar.com.tr/yoneylem-anketi-ak-parti-ile-chp-farki-03-mhp-baraj-altinda-galeri-1568102
26 Mayıs-1 Haziran	Avrasya	1,500	https://www.youtube.com/watch?v=0BYfigqbCXo
15-31 Mayıs	MOTTO & Bulgu	1,800	https://twitter.com/EuropeElects/status/1536687545840443392
25-30 Mayıs	Areda Survey	2,000	https://www.ensonhaber.com/gundem/areda-surveyin-genel-secin-anketi-iste-partilerin-oy-oranlari
28-29 Mayıs	Gezici	-	https://twitter.com/geziciarastirma/status/1532347743619915777
Mayıs	Aksoy	1,067	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1531215628102664192
Mayıs	SAROS	2,987	https://twitter.com/sarosarastirma/status/1528571751260626946
23-27 Mayıs	AREA	2,282	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2022-mayis.pdf
20-27 Mayıs	KONDA	3,260	https://medyascope.tv/2022/06/01/konda-anketi-akp-yuzde-30un-altinda-iyi-parti-yuzde-20yi-gecti/
16-23 Mayıs	Artbir	1,500	https://twitter.com/caliskanerh/status/1530593979384877062
13-20 Mayıs	MetroPOLL	2,045	https://twitter.com/metropoll/status/1531616087862812672
9-18 Mayıs	Remres	4,806	http://www.remres.com.tr/filemanager/files/Remres_mayis2022.pdf
13-17 Mayıs	ALF	3,550	https://twitter.com/alfarastirma/status/1529018833335377920
5-14 Mayıs	MAK	5,750	https://twitter.com/DanismanlikMak/status/1530897707388260352
6-12 Mayıs	SONAR	2,840	https://sonararastirma.com.tr/mayis-2022/
5-9 Mayıs	Piar	2,584	https://www.youtube.com/watch?v=qc2BEWvBSRU
5-8 Mayıs	ASAL	2,400	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1523581763003772928
5-8 Mayıs	ORC	5,300	https://twitter.com/PRaporlar/status/1525525331989434371
Mayıs	Anapolia	1,816	https://twitter.com/PRaporlar/status/1526608438347931648
Mayıs	Yöneylem	-	https://twitter.com/PRaporlar/status/1526942724242477056
Nisan	ALF	-	https://twitter.com/alfarastirma/status/1522525678616428544
Nisan	Avrasya	2,400	https://twitter.com/PRaporlar/status/1522994517187698689
Nisan	Optimar	1,847	https://twitter.com/Optimar_AS/status/1522238848889237504
Nisan	MetroPOLL	-	https://twitter.com/ozersencar1/status/1521463952890220544
21-30 Nisan	Artbir	1,500	https://www.gazeteduvar.com.tr/artibirden-secim-anketi-ak-parti-chpyi-geciyor-erdogan-kazanamiyor-galeri-1564144
26-28 Nisan	Areda Survey	2,000	https://www.tamgaturk.com/areda-survey-anketi-akp-yuzde-36-9-zafer-partisi-yukseliyor/48172/

20–25 Nisan	AREA	2,450	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/son-anket-sonuclariyla-bir-ittifak-sarsilacak-ankara-kulislerini-karistiran-anket-536554h.htm
17–22 Nisan	ORC	4,385	https://twitter.com/PRaporlar/status/1518928548488257541
Nisan	Aksoy	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1519273195437703170
Nisan	MAK	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1519709096643108864
Nisan	IEA	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1517954861182164993
8–10 Nisan	ASAL	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1515765392278495233
Nisan	Sosyo Politik	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1515371913329233926
Nisan	ANAPOLLIA	2,012	https://twitter.com/PRaporlar/status/1516149666764800011
Nisan	Artbir	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1516829665285099526
Nisan	Sosyo Politik	–	https://twitter.com/sahamerkezi/status/1512674071812653058
1–4 Nisan	PİAR	2,584	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1512109368732528642
1–3 Nisan	Yöneylem	–	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1511941726394540034/photo/1
31 Mart–3 Nisan	ORC	3,540	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1510912186046107649
Mart	MetroPoll	–	https://twitter.com/ozersencar1/status/1510167772977934344
Mart	Areda Survey	–	https://www.ensonhaber.com/gundem/areda-surveyin-sonuclari-bu-pazar-secim-olsa-hangi-ittifakin-orani-yuzde-kac
24–29 Mart	Avrasya	2,400	https://twitter.com/avrasyaanket/status/1511079924752338948/photo/2
Mart	Bulgu	–	https://t24.com.tr/video/bulgu-arastirma-sirketi-baskani-turan-psikolojik-ustunluk-millet-ittifaki-nda-dedi-arastirma-sonuclarini-acikladi,46750
21–23 Mart	AREA	2,500	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2022-mart.pdf
Mart	İlgi	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1512122134600077313
Mart	IEA	–	https://turkiyeraporu.com/surekli-takip/
Mart	ORC	7,290	https://www.diken.com.tr/orc-anketi-akp-yuzde-30un-altina-dustu/
10–15 Mart	ALF	3,200	https://t24.com.tr/haber/alf-arastirma-millet-ittifaki-ile-cumhur-ittifaki-arasindaki-fark-artiyor,1021954
Mart	Aksoy	–	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/aksoy-arastirmadan-son-secim-anketi-millet-ittifaki-farki-aciyor-1916778/4
15–18 Mart	ASAL	1,580	https://www.haberler.com/politika/son-secim-anketinde-cumhur-ittifaki-surprizi-ak-14821693-haberi/
10–16 Mart	Optimar	2,002	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/ekonomi-ve-ukrayna-savasi-anketlere-nasil-yansidi-42028581
Mart	MAK	5,750	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/makin-son-anket-sonuclari-aciklandi-mhp-baraj-alti-akp-eriyor-1919301/2
Mart	AR-G	–	https://twitter.com/PRaporlar/status/1506350541886132231
Mart	PİAR	–	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1501632697084653583
03–06 Mart	Yöneylem	–	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1501802441284718593
24 Şubat–1 Mart	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=oU0PWLMdmOM
26–28 Şubat	Gezici	2,368	https://www.gercekgundem.com/galeri/guncel/17633/gezici-arastirmanin-subat-2022-anketi-aciklandi-sonuclar-sasirtti

Şubat	Aksoy	-	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1499374057640374273
22-25 Şubat	AREA	2,460	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2022-subat.pdf
10-20 Şubat	Artıbir	-	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-anket-ak-parti-yuzde-30un-altina-geriledi-galeri-1554772
12-17 Şubat	MetroPoll	1,535	https://twitter.com/ozersencar1/status/1498212258895351810/photo/1
7-18 Şubat	MAK	5,750	https://twitter.com/DanismanlikMak/status/1496902836340379652
Şubat	AR-G	1,787	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1495743432102649865
Şubat	ALF	7,250	https://twitter.com/alfarastirma/status/1494610372430602252
8-13 Şubat	ORC	5,130	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1493939431132258305
7-10 Şubat	ASAL	1,502	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1493166882828042244
Şubat	Optimar	-	https://www.ensonhaber.com/gundem/285-optimarin-genel-secim-anketi
4-10 Şubat	Yöneylem	2,000	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-secim-anketi-basa-bas-ak-parti-yuzde-329-chp-yuzde-318-galeri-1553186
Şubat	MOTTO	1,707	https://twitter.com/PRaporlar/status/1489551364241997830
Şubat	IEA	-	https://turkiyeraporu.com/surekli-takip/
3-7 Şubat	IEA	1,500	https://www.turkiyeraporu.com/arastirma/bu-pazar-secim-olsa-hangi-partiye-oy-verirsiniz-6445/
24-31 Ocak	Avrasya	1,860	https://www.youtube.com/watch?v=RITkS1hDEVw
24-29 Ocak	AREA	2,102	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2022-ocak.pdf
Ocak	Artıbir	-	https://twitter.com/ArtiTV_/status/1486722081307828236
Ocak	Gezici	-	https://twitter.com/geziciarastirma/status/1488034680280657920/photo/4
Ocak	AR-G	1,412	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1485943907909353475
Ocak	Aksoy	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/son-anket-aciklandi-cumhur-ittifaki-son-bir-yilin-en-dusuk-seviyesinde-1902773/6
17-22 Ocak	ORC	5,420	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1485559468708478984
8-17 Ocak	MAK	5,750	https://www.gazeteduvar.com.tr/mak-anketi-5-yeni-parti-yukseliste-galeri-1550246
9-14 Ocak	Avrasya	1,260	https://www.youtube.com/watch?v=qUSEMHfOmdQ
7-13 Ocak	İEA	1,500	https://www.gercekgundem.com/siyaset/322927/son-secim-anketi-bu-pazar-secim-olsa-yaris-basa-bas-gececek
8-12 Ocak	MetroPoll	1,508	https://twitter.com/ozersencar1/status/1487111162449776640
Ocak	Themis	1,279	https://www.haber3.com/foto-galeri/haber/son-secimleri-dogru-tahmin-eden-firma-2022nin-ilk-secim-anketini-acikladi-galeri-6056098
Ocak	TEAM	1,594	https://twitter.com/etkiarastirma/status/1482634132240928771
6-9 Ocak	ASAL	1,725	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1481190442481893376
4-8 Ocak	ORC	7,100	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1480465037537988608
3-7 Ocak	Yöneylem	2,002	https://www.diken.com.tr/anket-akp-ve-chp-kafa-kafaya/

28 Aralık 2021 – 2 Ocak 2022	Sosyo Politik	1,876	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-secim-anketi-ak-parti-328-chp-278-galeri-1548525
2021			
1–30 Aralık	BUPAR	–	https://www.cumhuriyet.com.tr/turkiye/buparin-anketine-gore-yarin-secim-olsa-akp-kaybediyor-millet-ittifaki-onde-1900966
24–27 Aralık	ORC	3,675	https://www.internethaber.com/son-secimleri-en-dogru-bilen-sirket-orcden-yilin-son-anketi-metropoll-anketiyle-2227884h.htm
23–27 Aralık	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=0I5ZLIHjLk
22 Aralık	Aksoy	1,067	https://www.youtube.com/watch?v=KqCfS5ZdZsw
20–27 Aralık	MAK	2,850	https://twitter.com/DanismanlikMak/status/1478317379641917443/photo/1
13–20 Aralık	AREA	2,204	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2021-aralik.pdf
14–15 Aralık	Avrasya	1,260	https://www.youtube.com/watch?v=clgbdwIyHT0
11–15 Aralık	MetroPoll	1,514	https://www.sozcu.com.tr/2021/gundem/son-secim-anketi-cumhur-ittifaki-yuzde-40in-altinda-6857078/
4–10 Aralık	ASAL	1,500	https://twitter.com/AsalArastirma/status/1470384904248737794
3 – 9 Aralık	ORC	3,920	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1470035677756772354
Aralık	İEA	N/A	https://www.turkiyeraporu.com/surekli-takip/
1 Aralık – 4 Aralık	Yöneylem	2,002	https://www.birgun.net/haber/kriz-akp-yi-eritti-368622
27 Kasım – 3 Aralık	Avrasya	1,260	https://www.youtube.com/watch?v=X6jwwjXQAUU
26–30 Kasım	AREA	1.514	https://twitter.com/areaarastirma/status/1468112326184382465
Kasım	Aksoy	1.067	https://www.gercekgundem.com/siyaset/317163/erdogan-simdi-ne-yapacak-kur-soku-sonrasi-ilk-secim-anketinde-akpyi-dusundurecek-sonuc
Kasım	MetroPoll	N/A	https://www.diken.com.tr/metropoll-anketi-akp-eridi/
12–18 Kasım	MAK	5.750	https://twitter.com/DanismanlikMak/status/1464345757226614786
11–17 Kasım	Avrasya	1,260	https://www.youtube.com/watch?v=HYXMt1KtgrQ
Kasım	ADA	2,423	https://twitter.com/AdaArastirma/status/1459551002399547392
3–6 Kasım	İEA	1,510	https://www.turkiyeraporu.com/wp-content/uploads/2021/11/Rapor-49-TR-Kasim-2021-Vol.I.pdf
Kasım	PİAR	2,520	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1459606133136572417
27 Ekim – 3 Kasım	Yöneylem	2,000	https://t24.com.tr/haber/yoneylem-anketi-akp-nin-oylari-dusuyor-cumhurbaskani-erdogan-a-destek-azaliyor,992393
Ekim	Aksoy	1,067	https://www.aksoyarastirma.com/tr/tr-monitoru-2021-ekim-ayi-sonuclari/
28–31 Ekim	AREA	1,580	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2021-ekim.pdf
Ekim	Artbir	N/A	https://twitter.com/caliskanerh/status/1455211238200381442

23-28 Ekim	Avrasya	2,460	https://twitter.com/EuropeElects/status/1457320829453225986
24-27 Ekim	ORC	2,850	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1453986074804510720
Ekim	MOTTO ve Bulgu	1,808	https://onedio.com/haber/motto-ve-bulgu-arastirma-sirketi-nin-son-secim-anketine-gore-2023-cumhurbaskanligi-yarisinda-kim-onde-1012678
11-21 Ekim	MAK	5,750	https://www.dw.com/tr/mak-anketi-akp-se%C3%A7menin-y%C3%BCzde-56s%C4%B1-k%C3%BCsk%C3%BCn/a-59638369
13-17 Ekim	MetroPoll	1,568	https://twitter.com/metropoll/status/1459167984270909441
Ekim	Areda Survey	N/A	https://www.ensonhaber.com/gundem/areda-surveyin-genel-secim-anketi
Ekim	İEA	1,500	https://www.turkiyeraporu.com/surekli-takip/
9-14 Ekim	Avrasya	1,500	https://www.youtube.com/watch?v=L3VdNMfCZio
1-5 Ekim	ORC	N/A	https://twitter.com/dw_turkce/status/1446203470978105345
27-30 Eylül	AREA	2,474	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2021-eylul.pdf
20-26 Eylül	MetroPoll	N/A	https://twitter.com/ozersencar1/status/1450727088194048000
Eylül	Yöneylem	N/A	https://www.gercekgundem.com/siyaset/305568/son-ankette-muhalefetin-adayi-erdogani-geciyor-mhp-secmeninden-kotu-haber
Eylül	Aksoy	N/A	https://halktv.com.tr/gundem/bir-anket-de-aksoydan-muhalefetin-oyu-yuzde-60i-gecti-475109h
19-27 Eylül	Optimar	1,938	https://www.ensonhaber.com/gundem/optimarin-genel-secim-anketi-cumhur-ittifaki-yuzde-507
Eylül	KONDA	N/A	https://medyascope.tv/2021/10/06/konda-anketi-iyi-partinin-oyu-yuzde-193e-yukseldi-cumhur-ittifakinin-oyu-yuzde-416ya-geriledi/
Eylül	Sosyo Politik	2,000	https://tele1.com.tr/son-anket-aciklandi-4-parti-baraji-asiyor-akp-ile-chp-kafakafaya-481014/1/
Eylül	GRIStatistics	1,050	https://twitter.com/GriStatistics/status/1443255284663738368
Eylül	Avrasya	1,480	https://www.youtube.com/watch?v=Ox_-tjEupFM
Eylül	MAK	5,700	https://www.paraanaliz.com/2021/politika/mak-danismanlik-secmenin-yarisi-oy-verdigi-partiyi-degistirecek-g-14200/
Eylül	PIAR	2,405	https://twitter.com/piararastirma/status/1441352434496987136
Eylül	İEA	N/A	https://www.turkiyeraporu.com/surekli-takip/
1-5 Eylül	ORC	4,180	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/son-anket-akpye-yakin-anket-sirketinden-dikkat-ceken-sonuclar-1867536
Ağustos	Yöneylem	3,040	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-secim-anketi-ak-parti-yuzde-315-mhp-baraj-alti-chp-yuzde-271-galeri-1534086
27-29 Ağustos	GRIStatistics	1,050	https://twitter.com/GriStatistics/status/1432005819600670725
21-28 Ağustos	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=Ttb16HJ-0oY
19-23 Ağustos	Metropoll	1,717	https://twitter.com/metropoll/status/1433112473318608907
Ağustos	AREA	N/A	https://twitter.com/areaarastirma/status/1429695996204879880
Ağustos	Optimar	N/A	https://www.haber7.com/siyaset/haber/3132146-cumhurbaskanligi-secimi-icin-carpici-anket-erdogan-kilicdaroglu-aksener-imamoglu

5-14 Ağustos	MAK	5,700	https://www.aykiri.com.tr/mak-anketi-iki-secmenden-biri-tercihini-degistiriyor/13559/
Ağustos	ALF	N/A	https://twitter.com/alfarastirma/status/1423611563362115585
Ağustos	Avrasya	N/A	https://www.youtube.com/watch?v=48wV9qjXRFQ
Ağustos	İEA	N/A	https://www.turkiyeraporu.com/surekli-takip/
29 Temmuz - 3 Ağustos	Aksoy	1,067	https://www.gazeteduvar.com.tr/son-anket-ak-parti-ve-mhp-farkli-kaybediyor-galeri-1531579
Temmuz	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
26-30 Temmuz	Yöneylem	3,040	https://www.gercekgundem.com/siyaset/291773/27-ilde-yapilan-son-ankette-saraya-kotu-haber-bu-pazar-secim-olsa
24-29 Temmuz	Aksoy	1,067	https://www.youtube.com/watch?v=_YJ9XdIkZyo
24-29 Temmuz	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=_YJ9XdIkZyo
Temmuz	AREA	N/A	https://twitter.com/areaarastirma/status/1416766520122822667
19-23 Temmuz	Metropoll	1,740	https://www.sozcu.com.tr/2021/gundem/secim-anketinde-carpici-sonuc-cumhur-ittifakinda-buyuk-dusus-6603227/
13-18 Temmuz	ORC	4,520	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1418545702112743424
10-13 Temmuz	Optimar	1,726	https://www.hurhaber.com/optimar-dan-secim-anketi-iyi-parti-ve-hdp-baraj-alti-kaldi-434830-m.html
8-12 Temmuz	İEA	1,503	https://www.sondakika.com/haber/haber-anket-sonuclari-dengeleri-degistirdi-chp-ile-iyi-14282959/
Haziran	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Haziran	Yöneylem	3,848	https://abcgazetesi.com/sedat-peker-ve-secim-arastirmasi-erdogan-4-puan-kaybetti-soylu-inandirici-bulunmadi-395109
Haziran	Metropoll	-	https://t24.com.tr/haber/metro-poll-arastirmasi-bu-pazar-secim-olsa-hangi-parti-yuzde-kac-oy-alir,963935
21-29 Haziran	Artbir	1,500	https://www.gazeteduvar.com.tr/secim-anketi-imamoglu-ve-yavas-erdogani-geciyor-mhp-baraj-altinda-galeri-1527665
21-28 Haziran	Sosyo Politik	1,008	https://sahamerkezi.org/wp-content/uploads/2021/07/TURKIYE-GENELI-SIYASAL-GUNDEM-VE-SECMEN-EGILIM-ANKET-CALISMA-RAPORU-PDF.pdf
23-28 Haziran	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=keVpzktkJXw
Haziran	Aksoy	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/-1846528
Haziran	ORC	-	https://mobile.twitter.com/orc_arastirma/status/1405129567497601026
Haziran	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/surekli-takip/
Haziran	Avrasya	-	https://www.youtube.com/watch?v=aFh52G58nBc
Haziran	Remres	-	http://remres.com.tr/assets/remres/pdf/Haziran2021.pdf
2-7 Haziran	AREA	2,402	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/son-anket-aciklandi-cumhur-ittifaki-erimeye-devam-ediyor-1843258
Mayıs	MAK	-	https://www.sozcu.com.tr/2021/gundem/akpnin-oy-orani-ne-son-anket-sonuclari-ne-diyor-6477522/
Mayıs	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Mayıs	Yöneylem	-	https://www.youtube.com/watch?v=0-Ufl1gx0FA

Mayıs	Sandık Analiz	-	https://www.youtube.com/watch?v=1gGXutsxqcU&t=757s
Mayıs	Aksoy	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/son-anket-aciklandi-turkiye-mutsuz-erken-secim-kacinilmaz-1841702/6
Mayıs	PİAR	-	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1400065925596991489/photo/1
Mayıs	Optimar	-	https://t24.com.tr/haber/optimar-dan-secim-anketi-secmenin-yuzde-39-1-i-akp-dedi-yeni-partilerden-en-cok-oyu-alan-memleket-partisi-oldu,956306
Mayıs	N/A	-	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/iste-aciklanmayan-son-anket-455411h.htm
Mayıs	Avrasya	-	https://www.youtube.com/watch?v=Wn01UbtM4yE
Mayıs	İEA	-	https://www.youtube.com/watch?v=XjhW6VxToSc
Nisan	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Nisan	Aksoy	1,067	https://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/son-anket-aciklandi-turkiye-mutsuz-erken-secim-kacinilmaz-1841702/6
Nisan	Sandık Analiz	2,427	https://www.youtube.com/watch?v=1gGXutsxqcU&t=757s
Nisan	Optimar	-	https://t24.com.tr/haber/optimar-dan-secim-anketi-secmenin-yuzde-39-1-i-akp-dedi-yeni-partilerden-en-cok-oyu-alan-memleket-partisi-oldu,956306
Nisan	Yöneylem	2,605	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/genis-katilimli-yapilan-ankete-gore-erdogan-secmenini-darbe-gundemine-ikna-edemiyor-1833582
Nisan	Avrasya	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/kismi-kapanma-oncesi-yapilan-son-anket-akp-oylari-dip-yapti-1832922
Nisan	Metropoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1388785360184954883
Nisan	AREA	2,234	https://www.gercekgundem.com/siyaset/270931/akpye-son-anketlerden-buyuk-sok-oy-orani-yuzde-30un-altina-dustu
Nisan	Objektif	-	https://www.youtube.com/watch?v=muWIVvAXAPk
Nisan	Avrasya	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/267725/secmen-her-gecen-gun-daha-da-uzaklasiyor-saray-ittifakinda-panik-yaratacak-anket
Nisan	İEA	-	https://www.internethaber.com/kararsizlar-ikinci-buyuk-parti-oldu-istanbul-ekonomi-arastirmanin-son-anketi-aciklandi-2177175h.htm
Mart	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Mart	Aksoy	-	https://youtube.com/watch?v=dZbK52hXfNc
7-24 Mart	Sandık Analiz	-	https://twitter.com/sandikanaliz/status/1380429023969480704
Mart	Metropoll	-	https://twitter.com/ozersencar1/status/1383887421444481032
Mart	Yöneylem	-	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1378992357266296832
Mart	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1380242854736506887
26-31 Mart	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=ROaAkpEk5U
Mart	AREA	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/263311/akpnin-oylari-eriyor-vatandasin-sorunu-ekonomi-ve-issizlik
Mart	Optimar	-	http://www.ensonhaber.com/gundem/optimarin-genel-secim-anketi-cumhur-ittifaki-zirvede
Mart	Avrasya	-	https://www.youtube.com/watch?v=T0bOigLiwWA
Mart	İEA	-	https://www.youtube.com/watch?v=qt0MVDtGybo
Şubat	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Şubat	Sandık Analiz	6,499	https://www.youtube.com/watch?v=7AP2BK05pM4
Şubat	Yöneylem	-	https://twitter.com/YoneylemSosyal/status/1375023653654568960
Şubat	MetroPoll	-	https://twitter.com/ozersencar1/status/1371174700521508864
15-19 Şubat	Sosyo Politik Archived 2021-	1,802	https://gazetekarinca.com/2021/03/sosyo-politikten-yeni-arastirma-cumhur-ittifaki-yuzde-50nin-altinda/

	03-10 at the Wayback Machine		
Şubat	Aksoy	-	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1368886805068718084
Şubat	Optimar	-	https://haber7.com/siyaset/haber/3065593-optimarin-son-secim-anketi-cumhur-ittifaki-yuzde-52yi-gecti
Şubat	Avrasya	-	https://twitter.com/avrasyaanket/status/1366347003169488901
Şubat	AREA	-	https://twitter.com/areaarastirma/status/1365268639553880064
17-19 Şubat	ORC	3,165	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1364111055736209408
2-10 Şubat	Avrasya	1,160	https://www.youtube.com/watch?v=cJe24bPDV0Y
2 - 4 Şubat	Areda Survey	2,486	https://twitter.com/aredasurvey/status/1364212250769317891
10 Ocak - 4 Şubat	SONAR	3,200	https://twitter.com/arastirmasonar/status/1358735565324181506
Şubat	İEA	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/251165/cumhur-ittifaki-ne-yapacak-son-ankette-akpnin-oylari-eridi
Ocak	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Ocak	Sandık Analiz	4,850	https://youtube.com/watch?v=Vnv_4dcURHs
Ocak	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1364997347717963777
Ocak	Yöneylem	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/son-yapilan-arastirmada-carpici-sonuclar-sosyal-arastirmalar-merkezinin-ocak-anketi-yayinladi-1822678
Ocak	ADA	-	https://twitter.com/AdaArastirma/status/1355196500016590851
Ocak	Optimar	-	https://twitter.com/Optimar_AS/status/1354705272812560384
Ocak	AKP	-	https://www.hurriyet.com.tr/gundem/cumhurbaskani-erdoganin-masasindaki-son-anket-iste-ak-partinin-yaptirdigi-secim-anketi-41727397
Ocak	Aksoy	-	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1361280048410599424
Ocak	MetroPoll	-	https://twitter.com/ozersencar1/status/1358067243997929475
21-27 Ocak	Avrasya	2,184	https://www.youtube.com/watch?v=LOI4vUek3Cw
Ocak	MAK	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/246945/erdoganin-eski-anketcisinden-ankara-gundemini-sarsacak-anket
6-10 Ocak	Avrasya	1,460	https://twitter.com/avrasyaanket/status/1350382006467702785
4-9 Ocak	Artibir	1,500	https://www.youtube.com/watch?v=SBC4VAD2_No
Ocak 2020	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip
Aralık	TEAM	9,281	http://www.teamarastirma.com/wp-content/uploads/2021/04/TEAM-Se%C3%A7men-E%C4%9Filimleri-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-2020.pdf
Aralık	Sandık Analiz	4,820	https://youtube.com/watch?v=S7JtiqPbZ8A
Aralık	KONDA	-	https://www.birgun.net/haber/muhalefet-onde-mhp-baraj-alti-330458
Aralık	Aksoy	2,400	https://twitter.com/AksoyArastirma/status/1346487096136118275/photo/1
Aralık	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1345684961047818240/photo/1
Aralık	Avrasya	-	https://www.youtube.com/watch?v=6RoJPGpTia8

14-18 Aralık	AREA	2,564	https://twitter.com/areaarastirma/status/1340976601677348864/photo/1
Aralık	MAK	2,850	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/14825/mak-danismanlikin-son-anketinden-saray-ittifakina-kotu-haber
3-9 Aralık	Optimar	2,253	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/anketten-surpriz-sonuclar-cikti-41687713
Aralık	İEA	-	https://www.turkiyeporcu.com/sureklitakip
27 Kasım - 7 Aralık	Objektif	16,000	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/son-anket-akp-eriyor-muhalefet-gucleniyor-1797465
11 Kasım - 4 Aralık	Kadir Has University	1,000	https://www.khas.edu.tr/sites/khas.edu.tr/files/inline-files/TEA2020_Tur_WEBRAPOR_1.pdf
Aralık	Gezici	-	https://twitter.com/mrtgezici/status/1335160772792606726
26 Kasım - 1 Aralık	ORC	3,820	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1334206520058327044
Kasım	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Kasım	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1333182745112154114
Kasım	Sandık Analiz	-	https://youtube.com/watch?v=h-161HBjgUE
Kasım	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1337000581668417539/photo/1
23-27 Kasım	AREA	2,230	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/14593/area-arastirma-son-secim-anketini-acikladi-iste-akp-chp-iyi-parti-mhp-ve-hdpnin-oy-oranlari
21-26 Kasım	Avrasya	2,460	https://twitter.com/avrasyaanket/status/1333496608864997376
14-24 Kasım	MAK	5,700	https://www.gercekgundem.com/siyaset/233546/son-secim-anketinde-carpici-mhp-detayi-sadece-uc-parti-baraji-gecebiliyor
Kasım	GENAR	3,000	https://www.haber7.com/siyaset/haber/3038041-iste-son-anket-sonuclari-bu-pazar-secim-olsa-sorusuna-vatandas-bakin-ne-cevap-verdi
Kasım	Aksoy	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/230740/iste-ittifaklarin-oy-orani
Kasım	Optimar	-	https://twitter.com/DasdemirHilmi/status/1330800646828797952
Kasım	İEA	-	https://www.youtube.com/watch?v=eUAPUT_HXXE
Kasım	Artıbir	-	https://www.milligazete.com.tr/haber/5714954/son-secim-anketi-calismasinda-erdogana-sok-bu-pazar-secim-olsa
Kasım	Sandık Analiz	-	https://youtube.com/watch?v=LQu9b6t6mEY
30 Ekim - 3 Kasım	Areda Survey	3,055	https://haber7.com/siyaset/haber/3038603-bu-pazar-secim-olsa-anketinde-sonuclar-cok-dikkat-cekici
Ekim	KONDA	-	https://interaktif.konda.com.tr/barometre-2109
Ekim	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1325712718662410241
19-24 Ekim	Avrasya	2,460	https://www.youtube.com/watch?v=Locs_PGkIOI
Ekim	AREA	-	https://twitter.com/areaarastirma/status/1322071333988171776
2-6 Ekim	Areda Survey	3,000	https://www.nethaber.com/gundem/suleyman-ozisik-carpici-anketi-paylastiyarin-bir-secim-olsa-33280
Ekim	MAK	-	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/son-anket-sonuclari-aciklandi-partilerin-oy-oranlarinda-carpici-sonuclar-311075h.htm
Ekim	Optimar	2,047	https://twitter.com/DasdemirHilmi/status/1318109096571248640
Ekim	N/A	-	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/iste-unlu-anket-sirketinin-iki-kez-yaptirip-yayinlamadigi-gizli-anketin-sonuclari-an-306611h.htm
Ekim	İEA	-	https://twitter.com/CanSelcuki/status/1314888498533535744

Eylül	TEAM	9,281	http://www.teamarastirma.com/wp-content/uploads/2021/04/TEAM-Se%C3%A7men-E%C4%9Filimleri-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-2020.pdf
Eylül	Yöneylem	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/220760/akp-ekonomi-anketinde-cakildi
Eylül	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1309580499954921472
Eylül	KONDA	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/223510/kondadan-son-anket-akpnin-oyu-yuzde-36ya-dustu
Eylül	MetroPoll	-	https://twitter.com/ozersencar1/status/1316057327917830145
27-30 Eylül	AREA	3,088	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/service/amp/iste-son-anket-sonuclari-305322h.htm
Eylül	Avrasya	-	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/avrasya-arastirmadan-yeni-anket-cumhur-ittifaki-tek-basina-yetmiyor-1770385
Eylül	MAK	-	https://twitter.com/DanismanlikMak/status/1309716628981116934
Eylül	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip
Ağustos	MetroPoll	-	https://birgun.net/haber/metropoll-den-yeni-secim-anketi-akp-mhp-oyu-38-316003
Ağustos	Avrasya	-	https://t24.com.tr/haber/avrasya-arastirma-nin-anketi-simdi-secim-olsa-hangi-parti-kac-oy-alir,900021
Ağustos	Optimar	-	https://twitter.com/diyadinoman/status/1296823007697133572
22-25 Ağustos	AREA	2,210	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2020-agustos.pdf
Ağustos	SONAR	-	http://sonararastirma.com.tr/arastirmalar/
Ağustos	ORC	-	https://www.memurlar.net/haber/920730/orc-nin-anketine-gore-sadece-3-parti-secim-barajini-asiyor.html
Ağustos	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip/
5-6 Ağustos	Aksoy	1,067	https://www.gercekgundem.com/siyaset/203691/iste-meral-aksenere-evine-don-cagrisi-yapilmasina-sebep-olan-anket
18-26 Temmuz	ArtıBir	1,500	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/12097/bu-pazar-secim-olsa-akp-ve-erdoganin-oy-orani-ne-kadar
25-27 Temmuz	AREA	2,212	https://twitter.com/areaarastirma/status/1288345258762305540
Temmuz	Optimar	-	https://ensonhaber.com/gundem/optimarin-genel-secim-anketi
Temmuz	Metropoll	-	https://www.gazeteduvar.com.tr/politika/2020/08/17/metropoll-anketi-baraj-iki-parti-geciyor/
Temmuz	Avrasya	-	https://www.gunboyugazetesi.com.tr/son-anket-sonuclari-aciklandi-ayasofya-akpye-oy-kazandirdi-mi-57766h.htm
15 Haziran - 8 Temmuz	ORC	5,356	https://www.mavikocaeli.com.tr/2020/gundem/orcnden-bu-pazar-secim-olsa-anketi/34397/
Temmuz	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip/
Haziran	TEAM	9,281	http://www.teamarastirma.com/wp-content/uploads/2021/04/TEAM-Se%C3%A7men-E%C4%9Filimleri-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-2020.pdf
Haziran	AREA	-	https://tele1.com.tr/areadan-carpici-secim-anketi-184082/3/
Haziran	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1273734058497974272
Haziran	MetroPoll	-	https://www.gercekgundem.com/siyaset/194304/ismail-

			saymaz-anket-sonuclarini-acikladi-metropoll-arastirmadan-erdogana-kotu-haber
8-14 Haziran	Sosyo Politik	1,248	https://gazetekarınca.com/2020/06/secim-anketi-uc-parti-baraji-asabiliyor-partiler-arasi-oy-geciskenligi-var/
Haziran	İEA	-	https://twitter.com/turkiye_raporu/status/1270315623822876672
Haziran	MAK	-	https://www.haberler.com/amp/son-secim-anketinden-cikan-sonuca-gore-sadece-13344940-haberi/
9-12 Haziran	Avrasya	1,410	https://dokuz8haber.net/gundem/politika/avrasya-arastirma-cumhur-ittifaki-yuzde-422de-kaliyor-muhelif-secmen-erken-secim-istiyor/
Mayıs	SAROS	-	https://twitter.com/BurhanEptemli/status/1260087623646957568
Mayıs	MetroPoll	-	https://www.birgun.net/haber/metropoll-anketi-akp-de-dusus-suruyor-kararsizlar-mhp-nin-oyundan-fazla-303966
19-23 Mayıs	Yöneylem	2,478	https://yoneylemarastirma.com/pdfFiles/gundemetre_May%C4%B1s_2020.pdf
Mayıs	AREA	-	https://www.yenicaggazetesi.com.tr/son-anket-sonuclari-aciklandi-iste-akp-chp-iyi-parti-mhp-deva-partisi-ve-gelecek-par-281640h.htm
Mayıs	İEA	-	https://twitter.com/turkiye_raporu/status/1257636531147288581
20-23 Mayıs	Avrasya	2,460	https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/iste-son-secim-anketi-hangi-ittifak-ne-kadar-oy-alıyor-1741755
Mayıs	AR-G	1,258	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1261639934068342784/photo/1
Mayıs	Optimar	-	https://www.karadenizgazete.com.tr/siyaset/optimarin-son-secim-anketi-erdogan-mi-yavas-mi-imamoglu-mu/273440
Mayıs	ORC	-	https://www.nethaber.com/siyaset/orc-yaptigi-genel-secim-anketinin-sonuclarini-paylasti-21247?sayfa=12/
11 Mayıs	MAK	5,200	https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/81-ilde-secim-anketi-yapildi-iste-sonuclar-5809444/
Nisan	GENAR	-	https://www.memurlar.net/haber/906069/bu-pazar-secim-olsa-cumhur-ittifaki-ipi-gogusluyor.html
27-29 Nisan	AREA	2,220	https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/05/05/area-arastirmadan-secim-anketi/
Nisan	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1261318051020115968
21-28 Nisan	Avrasya	2,460	https://www.gercekgundem.com/siyaset/177645/avrasya-arastirma-sirketi-acikladi-iste-babacan-ve-davutoglundun-kurdugu-partilerin-son-durumu
20-29 Nisan	Yöneylem	2,409	https://yoneylemarastirma.com/pdfFiles/gundemetre_Nisan_2020.pdf
Nisan	İEA	-	http://www.cumhuriyet.com.tr/galeri/sokaga-cikma-yasaginin-ardindan-bu-pazar-secim-olsa-anketi-akp-24-hazirandan-bu-yana-ne-kadar-oy-kaybetti-1734520
Mart	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1247602002466607104
Mart	ADA	-	https://www.internethaber.com/adanin-son-anketinde-ali-babacanin-deva-partisi-surpriz-yapti-davutoglundu-gecti-2088115h.htm
18-25 Mart	Yöneylem	2,605	https://yoneylemarastirma.com/pdfFiles/gundemetre_Mart_2020.pdf
7-8 Mart	KONDA	-	https://www.siyasetcafe.com/kondadan-son-anketiste-partilerin-son-durumu-66666h.htm
Mart	Artbir	-	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/9100/son-ankette-erdogana-imamoglu-soku-bu-pazar-secim-olsa-kime-oy-verirsiniz
Mart	İEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip

Şubat	TEAM	9,281	http://www.teamarastirma.com/wp-content/uploads/2021/04/TEAM-Se%C3%A7men-E%C4%9Filimleri-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-2020.pdf
Şubat	KONDA	-	https://www.siyasetcafe.com/kondadan-son-anketiste-partilerin-son-durumu-66666h.htm
Şubat	Metropoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1247602002466607104
Şubat	AREA Archived 2020-04-11 at the Wayback Machine	-	http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2020-subat.pdf
Şubat	AR-G	1,322	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1231939054188552193
Şubat	Artıbir	-	https://tele1.com.tr/iste-son-anketin-sonuclari-erdogan-milyonlarca-oy-kaybetti-127101/4/
Şubat	Polimetre	-	https://www.medyafaresi.com/haber/polimetre-analizi-yeni-partiler-en-cok-akpyi-vurdu-akp-oylari-yuzde-30a-geriledi/934379
23 Ocak – 2 Şubat	Themis	1,925	https://www.trhaberler.com/themis-arastirma-sirketinden-dikkat-ceken-secim-anketi-buyuk-dusus-galeri-539663?p=4
Şubat	IEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip
31 Ocak – 3 Şubat	Areeda Survey	2,987	https://www.haberler.com/son-anket-sonuclari-yayinlandi-ittifaklar-12916803-haberi/
Ocak	Polimetre	-	https://www.medyafaresi.com/haber/polimetre-analizi-yeni-partiler-en-cok-akpyi-vurdu-akp-oylari-yuzde-30a-geriledi/934379
Ocak	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1226850672412385280
Ocak	AREA Archived 2020-02-03 at the Wayback Machine	-	https://www.paraanaliz.com/2020/guncel/area-ocak-anketi-iktidar-muhalefet-basabas-halk-baskanlik-sistemini-istemiyor-43212/
Ocak	Optimar	-	https://twitter.com/Optimar_AS/status/1235582161165545473
10–24 Ocak	Yöneylem	2,507	https://yoneylemarastirma.com/pdfFiles/gundemetre_Ocak_2020.pdf
Ocak	IEA	-	https://www.turkiyeraporu.com/sureklitakip
2–9 Ocak	Artıbir	1,500	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/8083/artibir-arastirma-sirketinin-son-secim-anketinden-carpici-sonuc
2019			
28–31 Aralık	ORC	2,980	https://t24.com.tr/haber/orc-arastirma-merkezi-nden-cumhurbaskanligi-secim-anketi,854476
Aralık	TEAM	9,281	http://www.teamarastirma.com/wp-content/uploads/2021/04/TEAM-Se%C3%A7men-E%C4%9Filimleri-Ara%C5%9Ft%C4%B1rmalar%C4%B1-2020.pdf
13–15 Aralık	Public Status	4,150	https://www.haberler.com/vatandasin-yeni-partilerden-beklentisi-yok-12723199-haberi/
12–15 Aralık	Optimar	-	https://twitter.com/Optimar_AS/status/1206589910037278722
Aralık	AREA	-	https://www.kamubulteni.com/secim-2019/kanal-istanbul-ve-cumhurbaskanligi-secim-anketi-erdogan-ve-imamoglu-nun-h18567.html
Aralık	MetroPoll	-	https://twitter.com/metropoll/status/1218179904031936512
Aralık	MAK	-	https://twitter.com/malikulat/status/1212783331181510658/photo/1

25 Kasım – 13 Aralık	Kadir Has University	1,000	http://www.diken.com.tr/arastirma-imamoglunu-en-basarili-bulan-iyi-partililer-chpliler-ucuncu-sirada/
Aralık	AR-G	1,878	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1209455793562693632/photo/1
Aralık	IEA	–	https://www.turkiyeraporu.com/
19–24 Kasım	PIAR	2,416	https://t24.com.tr/haber/piar-arastirma-dan-cumhurbaskanligi-secim-anketi-ekrem-imamoglu-yuzde-44-5-erdogan-yuzde-39-7,850494
9–12 Kasım	ORC	4,156	https://tele1.com.tr/orc-son-anket-sonuclarini-yayinladi-yargiya-guven-yerlerde-100573/
Kasım	Metropoll	–	https://twitter.com/metropoll/status/1203992583598493698/photo/2
Kasım	AREA	–	https://web.archive.org/web/20200411120523/http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2020-subat.pdf
Kasım	KONDA	–	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/anketler-ne-diyor-kararsizlar-partisi-kacinci-siraya-yukseldi-41392659
Kasım	IEA	–	https://www.turkiyeraporu.com/
29 Ekim – 1 Kasım	Sosyo Politik	1,937	https://t24.com.tr/haber/piar-arastirma-dan-cumhurbaskanligi-secim-anketi-ekrem-imamoglu-yuzde-44-5-erdogan-yuzde-39-7,850494
Ekim	IEA	–	https://www.youtube.com/watch?v=aS6Q3Yib4FQ&t=172s
Ekim	GENAR	–	https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/abdulkadir-selvi/anketler-ne-diyor-kararsizlar-partisi-kacinci-siraya-yukseldi-41392659
Ekim	AREA	–	https://web.archive.org/web/20200411120523/http://www.areaarastirma.com/files/turkiye-siyasi-gundem-arastirmasi-2020-subat.pdf
Ekim	Metropoll	–	http://www.kamubulteni.com/secim-2019/flas-son-secim-anketi-sonucu-yayimlandi-oy-oraninda-flas-degisim-h16844.html
21–28 Ekim	ADA	1,700	https://www.yeniakit.com.tr/haber/bu-pazar-sandik-kurulsa-iste-son-secim-anketi-949848.html
8 Ekim	Polimetre	–	https://www.haber3.com/guncel/politika/polimetrenin-son-secim-anketinde-dengeler-degisti-iste-son-anket-sonuclar-haberi-5046636
Eylül	AR-G	N/A	https://twitter.com/ArastirmaG/status/1174352125364723712/photo/1
Eylül	Metropoll	–	https://www.sondakika.com/haber/haber-son-secim-anketinde-partilerin-oy-oranlari-12561288/
5–10 Eylül	Optimar	1,708	https://www.hurhaber.com/optimar-son-anket-sonuclarini-acikladi-hdp-ve-iyi-parti-baraj-altinda-422576.html
6–9 Eylül	ORC	3,620	https://twitter.com/orc_arastirma/status/1171739543646756864
1–7 Eylül	Avrasya	N/A	https://odatv.com/erdogana-baraj-dusurten-anketlerden-ne-cikti-02101913.html
Ağustos	N/A	N/A	http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1529292/Ali_Babacan_ve_Ahmet_Davutoglu_nun_partileri_icin_anket_iste_oy_oranlari.html
19–30 Ağustos	ADA	1,721	https://odatv.com/ve-ilk-anket-ortaya-cikti-20091949.html
2–7 Ağustos	SAROS	3,012	https://twitter.com/sarosarastirma/status/1175438716829097984
	SAROS		https://twitter.com/sarosarastirma/status/1175438263370309641
6–11 Temmuz	PIAR	2,460	http://www.cumhuriyet.com.tr/m/haber/siyaset/1495698/Bugun_secim_olsa_AKP_yuzde_36.html
15–20 Mayıs	MAK	11,000	https://www.memurlar.net/haber/832365/mak-11-bin-kisilik-secim-anketi-sonuclarini-acikladi.html
Nisan	Avrasya	N/A	https://twitter.com/avrasyaanket/status/1119602307640057858
31 Mart	Local elections	48.271.511	

9-19 Mart	AREA	5,150	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/3176/area-arastirma-9-ile-iliskin-yerel-secim-anketini-acikladi
7 Ocak – 3 Şubat	AREA	2,060	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/2268/12-buyuksehirde-son-secim-anketi
13-19 Ocak	PİAR	9,298	https://www.mynet.com/piar-arastirma-dan-son-secim-anketi-sonucu-110104767023
28 Aralık – 3 Ocak 2018	Optimar	2,523	http://www.diken.com.tr/optimar-anketi-akp-yuzde-455-chp-yuzde-286-hdp-ile-mhp-yuzde-76/
Aralık	AREA	N/A	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/2268/12-buyuksehirde-son-secim-anketi
Kasım	CHP	N/A	https://www.birgun.net/haber/chp-nin-yaptirdigi-anketten-cikan-sonuclar-239564
Kasım	AREA	N/A	https://www.gercekgundem.com/galeri/siyaset/2268/12-buyuksehirde-son-secim-anketi
Ekim	MetroPoll	N/A	https://www.internethaber.com/metropoll-ve-adil-gurun-son-anketleri-cikti-sonuclar-tam-bomba-foto-galerisi-1918548.htm
15-21 Ekim	PİAR	2,406	https://twitter.com/PiarArastirma/status/1054677557109579776
14-19 Temmuz	MAK	2,990	https://www.memurlar.net/haber/763692/secimden-sonra-yapilan-ilk-anket-iste-partilerin-oy-oranlari.html
Temmuz	ORC	N/A	http://www.mynet.com/haber/politika/orc-den-secim-sonrasi-anket-iste-partilerin-son-oy-oranlari-4259708-1

EK 2. Model 1 Tarihsel Ayırıştırma Sonuçları Sayısal Sonuçlar

TARİH	AKP_Tüketici	AKP_Üretici	CHP_Tüketici	CHP_Üretici	MHP_Tüketici	MHP_Üretici	İYİ_Tüketici	İYİ_Üretici	HDP_Tüketici	HDP_Üretici
2018.12	0,21%	0,18%	-0,02%	-0,12%	-0,28%	-0,18%	-0,03%	-0,02%	0,11%	0,08%
2019.1	-0,19%	-0,39%	0,04%	0,22%	0,29%	0,53%	0,11%	0,03%	-0,14%	-0,23%
2019.2	0,25%	0,11%	0,03%	0,12%	-0,31%	-0,22%	-0,37%	-0,02%	0,08%	0,03%
2019.3	-0,53%	-0,18%	1,00%	-0,45%	0,67%	-0,11%	0,17%	0,06%	-0,23%	0,18%
2019.4	0,10%	0,20%	0,02%	-0,31%	-0,28%	-0,50%	-0,04%	0,09%	0,17%	0,28%
2019.5	-0,15%	-0,40%	-0,04%	0,02%	-0,09%	0,52%	-0,04%	0,02%	0,23%	-0,26%
2019.6	-0,25%	0,36%	0,09%	0,09%	0,15%	-0,12%	0,07%	-0,20%	-0,06%	-0,24%
2019.7	-0,02%	0,36%	-0,01%	-0,06%	-0,12%	-0,09%	-0,10%	-0,21%	-0,03%	-0,04%
2019.8	0,44%	0,15%	-0,05%	0,02%	-0,62%	0,18%	-0,19%	-0,42%	0,19%	-0,05%
2019.9	0,30%	-0,40%	-0,03%	0,30%	-0,23%	0,60%	0,04%	0,11%	-0,06%	-0,19%
2019.10	-0,37%	0,11%	0,17%	0,05%	0,86%	-0,48%	0,27%	0,10%	-0,62%	0,34%
2019.11	0,30%	-0,69%	0,09%	0,05%	-0,19%	0,08%	-0,04%	0,28%	0,02%	0,30%
2019.12	-0,02%	-0,66%	-0,01%	0,14%	-0,09%	-0,04%	0,06%	0,26%	0,36%	0,08%
2020.1	0,14%	-0,65%	-0,03%	0,23%	-0,45%	-0,06%	0,20%	0,03%	0,39%	-0,09%
2020.2	-0,49%	-0,50%	0,14%	0,33%	0,32%	-0,11%	0,35%	-0,07%	-0,10%	-0,19%
2020.3	-0,35%	0,16%	0,25%	-0,11%	0,07%	-0,66%	0,24%	-0,18%	-0,09%	0,02%
2020.4	-0,48%	0,29%	0,20%	-0,29%	0,03%	-0,23%	0,16%	-0,25%	0,11%	-0,15%
2020.5	-1,10%	1,30%	0,21%	-0,65%	0,74%	-0,48%	0,25%	-0,45%	-0,13%	-0,22%
2020.6	-1,10%	1,85%	0,10%	-0,82%	0,59%	-0,92%	-0,04%	-0,66%	-0,06%	-0,40%
2020.7	-0,02%	1,48%	-0,20%	-0,16%	-0,91%	1,28%	-0,58%	-0,57%	0,63%	-0,89%
2020.8	-0,44%	2,23%	-0,30%	-0,32%	0,06%	0,22%	-0,41%	-0,43%	-0,02%	-0,10%
2020.9	0,97%	1,05%	-0,39%	-0,32%	-1,05%	0,62%	-0,72%	0,18%	-0,13%	0,59%
2020.10	1,07%	0,11%	-0,34%	-0,27%	-0,35%	0,45%	-0,62%	0,81%	-0,56%	0,95%
2020.11	0,92%	-0,95%	-0,22%	-0,07%	0,65%	0,33%	-0,27%	0,96%	-1,09%	1,03%
2020.12	1,50%	-1,55%	-0,33%	0,25%	0,03%	-0,02%	-0,39%	0,90%	-0,44%	0,88%
2021.1	1,36%	-2,11%	-0,40%	0,55%	-0,03%	-0,04%	-0,13%	0,72%	0,15%	0,49%
2021.2	0,07%	-1,84%	-0,27%	0,58%	1,29%	-0,59%	0,42%	0,38%	-0,24%	0,27%
2021.3	0,99%	-2,02%	-0,28%	0,76%	-0,63%	-0,19%	0,06%	0,12%	0,67%	-0,24%
2021.4	-0,22%	-0,80%	-0,12%	0,34%	0,36%	-1,06%	0,39%	-0,25%	0,45%	-0,24%
2021.5	0,09%	-1,01%	0,02%	0,47%	-0,36%	0,08%	0,40%	-0,41%	0,38%	-0,80%
2021.6	-0,61%	0,09%	0,24%	0,36%	0,30%	-0,34%	0,38%	-0,59%	0,02%	-0,86%
2021.7	0,07%	0,33%	0,32%	0,16%	-0,67%	-0,09%	0,19%	-0,61%	0,28%	-0,68%
2021.8	-0,80%	0,80%	0,41%	-0,12%	0,42%	-0,27%	0,37%	-0,40%	-0,13%	-0,36%
2021.9	-0,29%	1,05%	0,46%	-0,57%	-0,23%	-0,29%	0,21%	-0,26%	0,03%	-0,09%
2021.10	-0,80%	1,19%	0,43%	-0,66%	0,30%	0,02%	0,22%	-0,20%	-0,40%	-0,13%
2021.11	0,14%	0,56%	0,32%	-0,06%	-1,02%	1,07%	0,03%	-0,14%	0,54%	-0,60%
2021.12	-1,95%	1,40%	0,49%	-0,22%	1,77%	-0,19%	0,55%	-0,18%	-0,61%	0,06%
2022.1	-0,24%	1,06%	0,32%	-0,64%	-0,60%	-0,27%	-0,15%	0,11%	0,26%	0,65%
2022.2	-0,43%	-0,47%	0,04%	0,05%	-0,62%	1,23%	-0,28%	0,51%	0,69%	0,03%
2022.3	-0,35%	-0,16%	0,03%	0,25%	-0,32%	0,19%	0,02%	0,34%	0,12%	0,22%
2022.4	-1,23%	-0,04%	0,17%	-0,15%	1,25%	-0,73%	0,06%	0,28%	-0,89%	0,87%
2022.5	0,67%	-1,24%	-0,04%	0,16%	-1,04%	0,42%	-0,67%	0,53%	0,15%	0,32%
2022.6	-0,13%	-0,58%	-0,28%	0,12%	0,21%	-0,30%	-0,36%	0,20%	-0,03%	0,11%
2022.7	0,92%	-1,00%	-0,38%	0,54%	-0,72%	0,33%	-0,38%	-0,08%	0,06%	-0,27%
2022.8	0,61%	-0,02%	-0,32%	0,22%	0,02%	-0,68%	-0,26%	-0,18%	-0,34%	-0,01%
2022.9	0,89%	-1,15%	-0,20%	0,59%	-0,02%	0,73%	-0,10%	-0,07%	-0,41%	-0,44%
2022.10	1,11%	-0,80%	-0,27%	0,81%	-0,38%	0,11%	-0,05%	-0,02%	-0,80%	-0,35%
2022.11	-0,32%	0,95%	-0,02%	-0,76%	1,37%	-2,23%	0,49%	-0,19%	-0,52%	0,95%
2022.12	0,50%	-0,65%	-0,12%	-0,45%	-0,28%	0,55%	0,16%	0,05%	0,34%	-0,16%